VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina — Perustettu vuonna 1917

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

No. 126 — Vol. XXXIX vuosikerta — SUDBURY, ONTARIO — Tiistaina, lokakuun 23 p. — Tuesday, Oct. 23, 1956

Terästyöläisten lakko päättyi Windsorissa

Windsor. — Dominion Bridge Co:n työläisten lakko päättyi senjälkeen kun United Steelworkers of American osasto 2471 jäsenet äänestivät lakon lopettamisen puolesta viime sunnuntaina. Lähes kuukauden kestänyt lakko alkoi protestiksi sitä vastaan kun union osaston varapresidentti eroitettiin työstä.

Lakko päättyi senjälkeen kun yhtiön johto ilmoitti, ettei työläisiä vainota jos he lopettavat lakon ja palaavat takaisin töihin.

Lakossa oli kaikkiaan noin 500 työläistä. Sen jälkeen kun union osaston varapresidentti Roy James eroitettiin työstä kuudeksi kuukaudeksi kurinpidollisista syistä, kuten yhtiön taholta selostettiin, seitsemän muuta työläistä eroitettiin yhtiön palveluksesta lakon takia.

Kahdeksan eroitettua työläistä eivät voi ainakaan vielä palata takaisin työhön vaan odottavat sovittelulautakunnan päätöstä.

"Tehtaan johto on luvannut, että jos me palaamme takaisin työhön, niin meitä kohtaan ei harjoiteta vainotoimenpiteitä lukuunottamatta niitä, jotka ovat eroitettuja työstä", sanoi union osaston presidentti Norman O'Neil. "Me toivomme saavamme eroitetut työläiset takaisin työhön."

Viimeaikoina poliisit ryhtyivät häiritsemään lakkovartioita ja se johti epäjärjestyksiin, joiden johdosta poliisi vangitsi 25 työläistä. Heidän asiansa oli esille oikeudessa perjantaina ja jutun käsitely lykättiin tuonnemmaksi.

Kommunisti valittu Islannin alltingin puheenjohtajaksi

Reykjavik. — Täällä tiedoitettiin perjantaina, että Islannin alltingin (parlamentin) puheenjohtajaksi on valittu kommunistipuolueen jäsen Einar Olgeirsson. Asioita seuraavissa piireissä sanotaan, että hänen valintansa oli mahdollinen siksi koska kommunistit ovat lupautuneet osallistumaan Islannin kokoomushallitukseen.

Valtiojohtoisuus vähenee Puolassa

Varsova. — Puolan kunnalliset ja maakunnalliset hallintoelimet tulevat saamaan huomattavasti lisää itsenäisiä oikeuksia. Hallitus teki viime viikon lopussa päätöksen, jonka mukaan kansanneuvostot saavat hallintaansa monia keveyen teollisuuden laitoksia, valtion maatalouskoneasemat, vähittäiskaupan, ammatilliset perus koulut, paljon kulttuurilaitoksia, kuten teatterit, elokuvat, museot, j.n.e. terveyspalvelulaitokset, apteekit yms. Niinikään kansanneuvostot saavat lisäoikeuksia taloussuunnitelmien suhteen.

Metsästäjä kuoli vahingonlaukauksen johdosta

Owen Sound. — Viime lauantaina sai surmansa William Waterton kun hänen 12 kaliberin haulikko vahingossa laukesi ja panos tunkeutui hänen rintaansa. Onnettomuus tapahtui kun Waterton, joka oli metsästämässä kahden toverinsa kanssa pesukarhuja, kompastui kaatuneeseen puuhun edelläkerrotulla seurauksella.

Kaksi naista hukkui auton syöksyessä jokeen

Orillia. — Viime lauantaina hukkui kaksi naista kun auto, jossa he olivat matkustajina, syöksyi Blackjokeen 18 mailia koilliseen täältä.

Onnettomuudessa hukkuneet naiset mrs. Cecil Henderson ja mrs. James Van Duzen olivat matkalla tansseihin kun autoa ohjanneen Van Duzenin silmät sokaisi vastaan tulevan auton valot ja auto syöksyi jokeen.

Kiina jälleen protestoi Hongkongin mellakoista

Hongkong. — Täällä tiedoitettiin sunnuntaina, että Kiinan Kansanhallitus on jättänyt Britannialle voimakassanaisen protestin sen johdosta kun Hongkongin viranomaiset eivät ryhtyneet aikanaan tehokkaisiin toimenpiteisiin estääkseen mellakat, jotka puhkesivat täällä lähes kaksi viikkoa sitten. Britannian hallitus hylkäsi aikaisemmin esitetyn protestin.

N-liitto ehdottanut USA:lle atomipommikokeilujen kieltoa

Sellainen sopimus auttaisi huomattavasti kansainvälisen jännitystilan helpottumista, sanotaan Bulganinin kirjeessä Eisenhowerille

Moskova. — Pääministeri Bulganin on ehdottanut presidentti Eisenhowerille hetikohtaista sopimusta atomipommikokeilujen lopettamisesta.

Neuvostoliiton Washingtonissa olevan lähetystön virkailija jätti Yhdysvaltain valtiosihteeri Dullesille Bulganinin kirjeen viime perjantaina. Kirjeessä sanotaan, että sellainen sopimus huomattavasti auttaisi kansainvälisen jännitystilan helpottumista.

Bulganin sanoi kirjeessään, että nyt on helppo valvoa atomipommikokeilun kieltoa koska "atomi-taikka vetyräjähdyksiä ei voida toimittaa niin etteikö toiset maat voisi todeta niitä.

"Me olemme täydellisesti yksimielisiä siihen katsantokantaan nähden jonka eräs huomattava Yhdysvaltain kansalainen viime aikoina ilmaisi atomipommikokeilujen tarpeettomuudesta — sellaisen sopimuksen tarpeellisuudesta ja mahdollisuudesta sekä siitä hyvästä vaikutuksesta mikä sillä olisi koko kansainväliseen tilanteeseen nähden", sanotaan kirjeessä.

"Me emme kuitenkaan voi sivuuttaa sitä, että joissain tapauksissa viralliset (USA) lausunnot osoittavat, että Neuvostoliiton politiikkaa tässä asiassa tulkitaan väärin. Valitettavasti tämä pitää paikkansa erikoisesti niihin lausuntoihin nähden joita on antanut mr. Dulles, joka ei lopeta suoria hyökkäyksiä Neuvostoliittoa ja sen rauhanomaista politiikkaa vastaan."

Kirjeessä edelleenkin sanotaan, että olisi erittäin hyvä jos sopimus aseistariisumisesta saataisiin aikaan mahdollisimman läheisessä tulevaisuudessa, mutta "sellaista sopimusta ei kuitenkaan ole tällä hetkellä näköpiirissä."

"Neuvostohallitus on valmis tekemään Yhdysvaltain kanssa sopimuksen atomikokeilujen lopettamisesta. Me luonnollisesti oletamme, että toisetkin kansakunnat, joilla on atomiaseita, suostuvat sellaiseen sopimukseen."

Washington. — Presidentti Eisenhower sanoi sunnuntaina Bulganinin kirjeen johdosta, että sellainen on sekaantumista Yhdysvaltain sisäisiin asioihin. Hän myöskin sanoi, että Neuvostoliiton pääministerin hyökkäys Dullesia vastaan "ei ole ainoastaan aiheeton, vaan persoonallinen hyökkäys minua vastaan".

Eisenhower sanoi, että hänen hallituksensa ei pelkää ehdotusta aseistariisumisesta.

"Me jatkamme pyrkimystä näihin päämääriin", sanoi hän.

Presidentti myöskin arvosteli sitä, että kirjeen sisältö julkaistiin Moskovassa ennenkuin kirjettä ehdittiin kääntää englannin kielelle.

Presidentti vastatessaan Bulganille sanoi, että kirje poikkea useissa suhteissa kansainvälisistä tavoista.

Yksi niistä on se, että "te lähetitte kirjeenne keskellä kansallista vaalikamppailua jolloin te ilmaisette kannattavanne 'erästa huomattavaa Yhdysvaltain kansalaista', joka merkitsee sekaantumista vieraan maan sisäisiin asioihin."

Demokrattipuolueen presidentin ehdokas Adlai Stevenson on kehoittanut lopettamaan atomipommikokeilut, johon epäilemättä presidentti viittasi.

Ulanova ylisti englantilaisia

"Englantilaiset eivät ole millään tavalla kuivaluonteisia, pidättyviä, kylmiä ihmisiä"

Lontoo. — Moskovan Bolshoi-teatterin balettimestari Mikhaili Chulaki sanoi täällä viime viikon lopulla, että epävirallisesti on neuvoteltu Neuvostoliiton balettitanssijoiden matkustamisesta Yhdysvaltoihin.

Royal Covent Gardenin oopperatalossa sanomalehtikonferenssissa hän sanoi, että matka Yhdysvaltoihin on "vain suunnitelma — tämän kysymyksen ovat epävirallisesti herättäneet tähän mennessä vain teatteri-ihmiset."

Mr. Chulaki sanoi, että Bolshoi-teatterin balettiseurue tulee esiintymään Pariisin oopperassa pikapuoliin. Ainoastaan teknillisistä yksityiskohdista sekä ajasta on vain sovittava.

Bolshoi-teatterin balettiseurue avasi esittämistilaisuuden täällä ensimmäisen kerran länsimaassa sitten 200 vuoden, eli ensimmäisen kerran olemassaolonsa aikana. Kun esitykset päättyvät Covent Gardenissa, niin esiintyy baletti Croydonissa, Lontoon esikaupungissa, kolmena iltana.

Covent Gardenissa antoi maailmankuulu venäläinen ballerina Galina Ulanova haastattelun viime torstaina.

Ulanova, Chulaki, Bolshoi-teatterin koreografi prof. Leonid Lavrovsky ja Neuvostoliiton täkäläisen lähetystön kulttuuriasioiden hoitaja antoivat haastattelun teatterin erikoisessa huoneustossa.

Ulanovalta tiedusteltiin onko hän lukenut sellaisia arvosteluja, että Bolshoi-teatterin esitykset eivät ole niin uudenaikaisia kuin mitä on nähty Englannissa. Ulanova sanoi nähneensä sellaisia lausuntoja, että "meidän esityksissämme oli jotain vanhanaikaista, mutta joissain puolissa teidän baletistanne näyttää myöskin olevan jotain vanhanaikaista."

Chulaki sanoi nähneensä Britannian Sadler's Wells-balettiseurueen, mutta jos "verrataan tätä balettia meidän v. 1920 uudenaikaiseen balettiin, niin se on sama kun verrata kissanpoikasta suuren kissaan." Hän sanoi, että Neuvostoliitossa on hylätty uudenaikainen baletti ja nyt me "yritämme etsiä humanisuutta, todellista elämää".

Hän ennusti: "Te tulette myöskin tekemään samoin."

Ulanova sanoi, että englantilaiset ovat 'vilpittömiä, innostuneita, ja ennenkaikkea kohteliasta kansaa".

Hänen kirjoittama katsauksensa englantilaisesta kansallistyypistä on julkaistu Neuvostoliiton lehdissä torstaina.

Hän ei sanonut mitään arvostelevaa haastattelussa. Hän kehui näyttämötyöläisiä, Covent Gardenin orkesteria ja kaikkia niitä englantilaisia joiden kanssa hän oli työskennellyt. Englantilaiset "eivät ole millään tavalla kuivaluonteisia, pidättyviä, kylmiä ihmisiä."

Britannian, Ranskan ja Egyptin väliset neuvottelut alkanevat

United Nations, N. Y. — YK:n pääsihteeri Dag Hammarskjöld yrittää saada Britannian, Ranskan ja Egyptin uudelleen neuvottelemaan Suezin kriisistä, tiedoitettiin täällä sunnuntaina. Hän on yhdessä Britannian ja Egyptin valtuutettujen kanssa tarkistanut tilannetta. Hammarskjöld neuvotteli Egyptin ulkoministerin Mahmoud Fawzin kanssa ennenkuin viimeksimainittu matkusti Kairoon esittämään raportin presidentti Nasserille.

Täällä uskotaan, että Hammarskjöld neuvotteli Suezin tilanteesta kun hän kohtasi viime perjantaina Sir Pierson Dixonin, joka toimi brittiläisen valtuuskunnan johtajana YK:n Turvallisuusneuvostossa.

YK:n puhemies ei vahvistanut eikä kieltänyt Kairosta tullutta raporttia, että kolme valtaa kokoontuu Geneveen neuvotteluun tk. 29 pnä.

Virallisesti täällä tiedoitetaan, että tällä hetkellä ei julkaista raporttia, jonka mukaan pääsihteeri olisi kaikessa hiljaisuudessa alkanut vaikuttaa eri kansojen edustajiin uuden neuvottelun pitämiseksi Suezin kysymyksestä ensi tilassa.

Ei ole kysymystäkään siitä etteikö Genevessä oleva Kansainliiton palatsi olisi Britannian, Ranskan ja Egyptin käytettävissä jos nämä vallat kokoontuvat neuvotteluun. Täällä myöskin ollaan sitä mieltä, että mr. Hammarskjöld olisi valmis auttamaan jos neuvotellaan ennenkuin YK:n yleiskokous alkaa täällä marraskuun 12 pnä.

Kairo. — Alustavat neuvottelut Suezin kysymyksestä Egyptin, Britannian ja Ranskan välillä alkavat Genevessä lokakuun 29 pnä, sanoi täällä sunnuntaina eräs Egyptin korkea virkailija.

Hän sanoi, että neuvotteluihin osallistuvat ulkoministeri tri Mahmoud Fawzi ja presidentti Nasserin poliittisen viraston päällikkö kommodori Ali Sabry. Hän sanoi, että Britannian odotetaan lähettävän neuvotteluihin ulkoministeri Selwyn Lloydin ja Ranska ulkoministeri Pineaun.

Neuvottelu Genevessä tulisi olemaan jatkoa niille suljettujen ovien takana pidetyille neuvotteluille, jotka pidettiin Hammarskjöldin virastossa viikko sitten.

Egypti on virallisesti ilmaissut olevansa valmis neuvottelemaan Suezin kriisin ratkaisemisesta YK:n Turvallisuusneuvoston hyväksymien kuuden periaatteen perustalla.

Algiers. — Ranskalaiset tiedoittivat sunnuntaina, että viimeisten kahden päivän aikana käydyissä taisteluissa 54 sissiä on saanut surmansa. Tiedonannossa ei mainita mitään ranskalaisten menetyksistä.

VIIME TIEDOT

Varsova. — Puolan parlamentti on kutsuttu koolle täksi päiväksi. Sen uskotaan johtuvan huomattavista hallitusmuutoksista. Hallitus on jyrkästi kieltänyt ulkomailla levitetyn jutun Neuvostoliiton aseellisten joukkojen siirrosta Puolan rajalle.

Moskova. — Belgian parlamenttivaltuuskunta, jota johtavat pääministeri Achille Van Acker ja ulkoministeri Paul-Henri Spaak saapuivat maanantaina tänne 10 päivää kestävälle vierailumatkalle. Neuvostoliiton pääministeri Bulganin sekä muita hallituksen jäseniä oli lentokentällä Belgian valtuuskuntaa vastassa.

New York — Neuvostoliiton kolme henkilöä käsittävä valtuuskunta saapui tänne maanantaina seuraamaan Yhdysvaltain presidentinvaaleja.

Valtuuskuntaan kuuluvat Ammattiyhdistysten keskusliiton puheenjohtaja L. N. Solovjev, Isvestian toimitusneuvoston jäsen V. L. Kudryavtsev ja Neuvostoliiton Tiedeakatemian Instituutin prof. M. I. Ruminstein.

Augusta, Mont. — Täällä tiedoitettiin maanantaina, että suuri grizzly-karhu tappoi yhden metsästäjän ja repi pahasti toista ennenkuin se onnistuttiin tappaa. Tiedonannon mukaan Kenneth Scott ja Viv Squires oli metsästämässä elkia kun karhu hyökkäsi heidän kimppuunsa, mutta pakeni kun sitä ammuttiin. Miehet lähtivät karhun perään ja löysivät sen. Karhu uudelleen hyökkäsi miesten päälle ja Scott ampui kaksi kertaa eläintä kunnes hänen pyssynsä lakkasi toimimasta. Hän käski Squiresin paeta. Kun Squires palasi kuuden muun miehen kanssa etsimään Scottia löysivät he hänet pahasti raadeltuna ja kuolleena. Karhu löydettiin pian ja ammuttiin kuoliaaksi.

Yliopiston avustuksen pitäisi olla yliopistojen oma asia

Sanoi liittovaltion pääministeri St. Laurent viitaten Quebecin pääministerin kantaan

Quebec. — Pääministeri St. Laurent sanoi lauantaina, että olisi hyvin valitettavaa jos jonkun Canadan yliopiston toimintavapaus "alistettaisiin minkälaisen hyvänsä poliittisen kontrollin alaiseksi".

Mr. St. Laurent antoi tämän lausunnon sen johdosta kun Quebecin pääministeri viidennen kerran peräkkäin hylkäsi liittovaltion avustuksen yliopistoille ja sanoi toivovansa, että korkeimpien oppilaitosten johtajat kaikkialla täyttäisivät velvollisuutensa opettajina "ilman, että niiden pitäisi ottaa huomioon vaaliasioita".

Haastattelussa Quebecissa olevassa kodissaan, mr. St. Laurent otti seuraavat kolme kohtaa huomioon:

Puhuessaan lokakuun 7 pnä Sherbrookessa, Que., hän sanoi tarkoituksenaan olevan pyytää parlamenttia kohottamaan yliopistoille annettavan apurahan määrää. Hän selosti kuinka hän välttää Quebecin vastustamasta sellaista suunnitelmaa. Tämän suunnitelman mukaan tämän apurahan jakaisi Canadan Yliopistojen Kansallinen Kongressi (NCCU). Tarjousta ei ole tehty Quebecin pääministerille vaan NCCU:lle.

NCCU ei laillisesti kuulu sellaisenaan Quebecin hallituksen oikeuspiiriin.

Quebecin maakunnan yliopistot hyväksyivät tämän avustuksen kerran menneisyydessä ja sen jälkeen kieltäytyivät vastaanottamasta avustusta, "mutta jokainen tietää sen, että ne tarvitsevat sitä".

"On selvästi ilmaistu", jatkoi pääministeri, "että ne (Quebecin yliopistot) haluaisivat hyväksyä tämän avun ja se etteivät ne tee niin johtuu vain siitä että Quebecin pääministeri vastustaa sitä. Näyttää siltä, että hänestä tuntuu kuin sellainen olisi liittovaltion sekaantumista opetusasioihin, jotka kuuluvat yksinomaan maakunnan lainlaatijakunnan oikeuspiiriin, kuten kaikki tietävät.

"Välttääksemme tämän vastustuksemme minä ehdotan, että me annamme koko avustussumman NCCU:lle, joka järjestö suorittaa koko avustuksen jakamisen", sanoi pääministeri.

Mr. St. Laurent sanoi, että tämä jako tultaisiin tekemään kahden seuraavan ehdon alaisena:

Parlamentti päättää äänestyksessä koko myönnettävästä määrästä, joka tullaan jakamaan maakuntien yliopistoille oppilasmäärän perusteella.

Kaikki oppilaitokset, jotka tunnustetaan yliopistoiksi, pidetään samassa asemassa ja että eri maakunnille menevät avustusmäärät jaettaisiin sillä perusteella kuinka paljon oppilaita kussakin maakunnassa on kirjoittautunut kuhunkin yliopistoon.

Mr. St. Laurent sanoi, että tarjous NCCU:lle tullaan tekemään "siksi koska Canadan hallitus on se hallitus, joka tarvitsee kaikkein enimmän yliopistokouluutuksen saaneita henkilöitä".

Pääministeri sanoi olevansa vakuuttunut siitä, että NCCU ottaa mielellään vastaan tällaisen tarjouksen.

Huomattavia henkilövaihdoksia Puolan poliittisessa elämässä

Gomulka Yhdistyneen Työväenpuolueen johtajaksi; Rokossovsky jäi valitsematta poliittiseen komiteaan

Varsova. — Viikon lopulla täällä pidetyssä Puolan Yhtyneen Työväenpuolueen (kommunistipuolueen) keskuskomitean kokouksessa tehtiin eräitä tärkeitä henkilömuutoksia puolueen korkeimmassa johdossa, mikä sellaisenaan heijastaa NL:n kommunistipuolueen 20. kongressissa aloitettua sosialistisen maailmanosan maiden poliittisen ja taloudellisen vallan liiallisen keskityksen purkamista. Kaikki merkit viittaavat siihen, että viikon lopulla tehtyjen puoluepäätösten perusteella tulee Puola edelleen lujittamaan ja tehostamaan "omaa kansallista linjaansa" sosialismin rakennustyössä.

Huomattavin henkilömuutos puoluejohdossa tapahtui lauantaina, jolloin Yhtyneen Työväenpuolueen uudeksi johtajaksi valittiin Gomulka. Uusi puoluejohtaja, 51-vuotias Wladyslaw Gomulka, joutui "titolaisena" epäsuosioon ja hänet sivuutettiin puolueen johtajan toimesta v. 1949. Kaksi vuotta myöhemmin hän joutui pidätetyksi, mutta vapautettiin nyt jokin aika sitten vankilasta täysin puhtain kirjoin. Gomulkan "kukistumisen" ja uuden nousun perustana on hänen vakaumuksellinen katsomuksensa, että sosialismin rakentamisen tulee Puolassa tapahtua maan historian ja olosuhteiden sanelemalla omalla kansallisella linjalla.

Varsovassa nyt pidetyn puoluekokouksen tärkeyttä ja merkitystä kuvaa osaltaan myös se, että kokoukseen osallistui veljesedustajana Neuvostoliiton Kommunistipuolueen ensimmäinen sihteeri, Nikita Khrushchev seuralaisineen. Eräitten tietojen mukaan Khrushchevin mukana oli Neuvostoliiton puolustusministeri Georgi Zhukov, marsalkka Ivan S. Konev ja armeijan kenraali A. I. Antonov.

Tämän puoluekokouksen tärkeyttä ja nyt tehtyä ohjelman muutosta kuvaa ehkä parhaiten poliittisen komitean vaali, ja poliittisen komitean kokoonpanossa tapahtuneet muutokset. Kaikkein suurin huomio on kiinnitetty siihen tosiasiaan, että puolalaissyntyinen, Neuvostoliiton armeijan toisen maailmansodanaikainen kuuluisa sotajohtaja, Puolan nykyinen puolustusministeri, marsalkka Konstantin Rokossovski tuli sivuutetuksi puolueen poliittisesta komiteasta. Rokkossovskin kerrotaan saaneen 75 mahdollisesta äänestä vain 25 ääntä — ja valituksi tullakseen hän olisi tarvinnut ainakin 50 ääntä.

Gomulka nimitettiin puolueen ensimmäiseksi sihteeriksi Edward Ochabin tilalle — mutta Ochab tuli edelleen valituksi poliittisen komitean jäseneksi. Gomulkan ja Ochabin lisäksi tuli poliittiseen komiteaan valituksi: Pääministeri Josef Cyrankiewski, ulkoministeri Adam Rapacki, suunnittelulautakunnan päämies Roman Zambrowski, eversti Ignacy Loga-Sowinski, Aleksander Zawadski ja Jerzy Morawski. Ennen vaaleja piti Gomulka tärkeän ohjelmapuheen, jonka yhteydessä hän korosti Puolan täyttää itsenäisyyttä ja tasa-arvoisia oikeuksia muiden sosialististen maiden rinnalla.

Eräät lehtimiehet ovat tiedoittaneet, että puoluekokouksen aikana perjantaina ja lauantaina olisi marsalkka Rokossovskin toimesta turvauduttu eräiden sotilasvoimien siirtoihin. Toisaalta on kuitenkin selitetty, että k.o. sotilasjoukot olivat tavanmukaisilla manöövereillä. Asiaa tutkitaan edelleen. Jokatapauksessa New York Timesin eräs kirjeenvaihtaja selitti sunnuntaina, että elämä on Varsovassa täysin normaalista: purjeveneet seilaavat Voiksel-joella, ihmiset liikkuvat kaduilla ja puistoissa täysin huolettomina kuten ennenkin ja maaseudulta tulleet sadat turistit liikkuivat iloisina pääkaupungissa.

Moskova. — Neuvostoliiton Kommunistipuolueen äänenkannattaja Pravda arvosteli lauantaina tavallista terävämmin Puolan eräitä sanomalehtimiehiä, joita se syytti "tuholaisiksi ja mustamaalaajiksi". Pravda arvosteli nimeltä varsinkin Puolan kirjailijain lehden Nova Kultura toimittajaa Z. Florchakea, joka Pravdan mukaan on "julistanut sodan marxilaisuutta vastaan." Florchakin sanotaan esim. kirjoittaneen että tunnuslause "Kaikkien maiden työläiset yhtykään" on nyt tullut "mitään merkitsemättömäksi". Edelleen Pravda arvosteli mainittua lehteä siitä, että se propagoi "kapitalismiin takaisin siirtymistä."

Britannia ja N-liitto kannattavat Jordania

United Nations, N. Y. — Neuvostoliitto, Britannia ja Irak kannattivat Jordania, joka vaatii YK:n lopettamaan "Israelin provoseeraamattomat hyökkäykset" Jordanin ja Israelin rajalla.

Nämä vallat vaativat YK:n Turvallisuusneuvostoa estämään Jordanin ja Israelin suhteitten huonontumista. Näiden valtojen taholta ei kuitenkaan tehty selväksi miten pitkälle ne kannattavat Jordania, joka vaatii käytettäväksi taloudellisia pakotteita Israelia vastaan sekä diplomaattisten suhteitten katkaisemista.

Jordanin lähettiläs Abdul Rifai sanoi, että ellei Turvallisuusneuvosto voi tehdä jotain hyökkäysten lopettamiseksi, niin Jordan ottaa asian omiin käsiinsä. Hän puhui lähes tunnin ajan syyttäen Israelia hyökkäyksistä. Rifai sanoi yli sadan jordanilaisen saaneen surmansa viimeaikoina Israelin hyökkäysten takia.

Jerusalemin Jordanin osasta saapuneissa tiedoissa kerrotaan, että Palestiinan aselepovalvontakomission johtaja kenraalimajuri E. L. Burns uskoo lähiaikoina voivan leimahtaa suuremman taistelun Palestiinassa. Burns sanoi haastattelijoille, että tilanne on pahin kuin mitä hän on nähnyt sitten kun hän otti toimensa vastaan kaksi vuotta sitten.

Israel on nostanut vastasyytöksen Jordania vastaan aseleposopimuksen ja tulen lopettamislupauksen rikkomisista. Israelin valtuutetun apulainen Mordecai R. Kidron sanoi lauantaina, että rajalla tulee olemaan rauha jos Jordan lopettaa Israelia vastaan hyökkäykset. Israelin syytös Jordania vastaan tulee esille Turvallisuusneuvostossa tällä viikolla, mahdollisesti torstaina.

Rifai ehdotti, että Turvallisuusneuvoston pitäisi ryhtyä YK:n peruskirjan 41. artiklassa määriteltyihin toimenpiteisiin, joka koskee pakotteitten käyttämistä ja diplomaattisia toimenpiteistä hyökkäykseen syyllistynyttä maata vastaan.

Suomen historiaa mikrofilmille Neuvostoliitossa

Helsinki. — Muutaman päivän kuluttua alkaa Suomen historian tutkimukselle merkityksellinen työ Neuvostoliitossa. Tk. 17 pnä lähti näet aikaisemmin tehdyn sopimuksen mukaisesti ryhmä suomalaisia tutkijoita Leningradiin ja Moskovaan järjestääkseen Neuvostoliiton valtionarkistoissa olevan Suomea koskevan asiakirja-aineiston mikrokuvauksen. Neuvostoliitossa on tehty suuria valmisteluja tätä meille hyvin tärkeää työtä varten.

Mikrovalokuvaus tapahtuu Suomen ja Neuvostoliiton välillä tieteellis-teknillisestä yhteistoiminnasta 16.8. 1955 tehdyn sopimuksen perusteella kertoi tk. 12 pnä lehdistölle valtionarkistonhoitaja, prof. Yrjö Nurmio. Virallisesti asiasta sovittiin yhteistoimintaa varten asetetun suomalais-neuvostoliittolaisen komitean istunnossa Moskovassa viime helmikuun 17-25 päivinä. Tehdyn päätöksen mukaan suomalaiset asiantuntijat saavat kahden kuukauden aikana kuluvana vuonna tutustua Neuvostoliiton valtionarkiston asiakirjoihin, jotka liittyvät Suomen historiaan 1500-luvulta vuoteen 1917 asti. Asiantuntijain valitsemat asiakirjat mikrovalokuvataan Neuvostoliitossa ja mikrofilmit lähetetään Suomeen.

Sotatila päättyi Japanin ja Neuvostoliiton välillä

Kauppa lisääntyy 30-kertaisesti ensi tilassa näiden kahden maan välillä

Moskova. — Neuvostoliitto ja Japani allekirjoittivat perjantaina Kremlissä julistuksen, jonka mukaan 11 vuotta kestänyt sotatila päättyi näiden kahden maan välillä. Neuvostoliitto lupasi kannattaa Japanin anomusta päästä YK:n jäsenyyteen ja samalla ehdollisesti luvattiin palauttaa Japanille Habomain ja Skitotan saaret, jotka ovat olleet Neuvostoliiton käsissä sitten toisen maailmansodan päättymisen.

Samalla allekirjoitettiin sopimus kaupan laajentamiseksi näiden kahden maan välillä. Sopimuksen mukaan kauppaa tullaan tekemään suosituimman maan puitteissa. Tämä merkitsee sitä, että molemmat maat kohtelevat toistaan samalla tavalla kuin miten ne kohtelevat parhaiten mitään toista maata sikäli kuin tulee kysymykseen tullimaksut, vienti ja tuonti.

Hallituksen pää-äänenkannattaja Isvestia julkaisi uutisen, jossa sanottiin, että viiden vuoden kauppasopimuksen mukaan ensimmäisenä sopimusvuotena tehdään vaihtokauppaa $176,000,000 arvosta, eli 30-kertaistutetaan kauppaa ja toisena vuonna kauppavaihto kohotetaan $632,000,000.

Sodan päättämisjulistuksen — joka ei ole rauhansopimus — mukaan Neuvostoliitto suostuu palauttamaan Japaniin kaikki Neuvostoliitossa vangittuna olevat japanilaiset. Neuvostoliitto suostuu niinikään luopumaan kaikista sotakorvausvaatimuksista.

Kirkkaiden sähkövalojen valaistessa ja elokuva-sekä televisiokameroiden edessä Neuvostoliiton pääministeri Nikolai Bulganin ja Japanin pääministeri Ichiro Hatoyama allekirjoittivat sopimuksen Kremlin juhlasalissa.

Kymmenen kohtaa käsittävän julistuksen sekä kauppasopimuksen allekirjoittivat myös Neuvostoliiton ulkoministeri Shepilov, Japanin maatalousministeri Ichiro Kono ja Japanin erikoislähettiläs Shunishi Matsumoto.

Sopimukset kalastuksesta Tyynenmeren pohjoisosissa ja ilma-ja meripelastuksesta, jotka allekirjoitettiin viime toukokuussa, astuvat voimaan samanaikaisesti kuin yhteinen julistus.

Neljä henkilöä sai surmansa kun auto törmäsi junaan

East Broughton, Que. — Viime lauantaina saivat surmansa mr. ja mrs. Alfred Laflamme sekä mr. ja mrs. Amedee Groleau kun heidän autonsa törmäsi liikkuvaan tavarajunaan 45 mailia etelään Quebecista.

Onnettomuudessa loukkaantui 21-vuotias Pierette Laflamme.

Unkarin opiskelijat vaativat entistä suurempia vapauksia

Sosialistisen nuorisojärjestön taholta kannatetaan surimmalta osalta vaatimuksia

Budapest. — Senjälkeen kun ryhdyttiin taisteluun yksilökulttia vastaan Unkarissa on se levinnyt kaikkiin kansalaispiireihin. Täällä tiedoitettiin sunnuntaina, että Budapestin, teknologisen yliopiston Szegedin ja Pecsin yliopistojen oppilaat ovat lähettäneet hallitukselle vaatimuksen suurempien vapauksien ja paremman elintason antamisen puolesta yliopistojen oppilaille.

Hallituksen taholta näytetään pidettävän ylioppilaitten vaatimuksia oikeutettuina. Kuitenkin on huomautettu, että uhatut lakot taikka mielenosoitukset voivat antaa tilaisuuden vaarallisille rikollisille aineksille käyttää niitä väärin.

Yliopistojen opiskelijat Unkarissa, kuten myös Puolassa, ovat olleet johtavia aineksia taistelussa yksilökulttia vastaan.

Ylioppilaat vaativat myöskin täydellistä painovapautta ja kuolemantuomioiden lakkauttamista. He myöskin vaativat entisen puolustusministerin kenraali Mihaly Fargasin saattamista oikeuden eteen. Hänet vangittiin tk. 13 päivänä, eroitettiin toimestaan sekä kommunistipuolueen jäsenyydestä.

Sosialistisen nuorisojärjestön virallinen äänenkannattaja Szabad Ifjusag on hyväksynyt suurimman osan ylioppilaitten vaatimuksista, mutta varoittanut mielenosoituksista.

VAPAUS
(LIBERTY) — Independent Labor Organ of Finnish Canadians. Established Nov. 6, 1917. Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa. Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Company Ltd., at 100-102 Elm St. W., Sudbury, Ont., Canada.

Telephones: Bus. Office OS. 4-4264; Editorial Office OS. 4-4265. Manager E. Suksi. Editor W. Eklund. Mailing address: Box 69, Sudbury, Ontario.
Advertising rates upon application. Translation free of charge.

TILAUSHINNAT:		
Canadassa:	1 vk. 7.00	6 kk. 3.75
		3 kk. 2.25
Yhdysvalloissa:	1 vk. 8.00	6 kk. 4.50
Suomessa:	1 vk. 8.50	6 kk. 4.75

Kannatetaan lämpimästi

Puhuessaan viime tiistaina Elliot Lakella (Blind Riverillä) Canadian Mining and Metallurgy Instituutin tilaisuudessa, ulkoministeri Lester Pearson sanoi tulevansa yhä enemmän vakuuttuneeksi Canadan opetuslaitosten puutteellisuuksista insinöörien ja teknikkojen kouluttamisessa.

Mr. Pearson korosti, että teknikkojen puute on näkyvissä niin Canadassa kuin muissakin länsimaissa, ja että on ryhdyttävä toimenpiteisiin kilpaillaksemme opetuslaitoksen kehityksen kanssa Neuvostoliitossa.

Väitöstensä tueksi esitti ulkoministeri Pearson tilastotietoja viimeksi käytettävissä olevalta vuodelta ja sanoi, että Neuvostoliiton yliopistoista valmistui lähes 60,000 insinööriä verrattuna Yhdysvaltain yliopistoissa valmistuneeseen 22,000 insinööriin.

Tämä sellaisenaan on aikakautemme yksi "ihme". Vielä muutama vuosikymmen sitten lukutaidottomasta ja teknillisesti takapajuisesta Venäjästä on kehittynyt opetuksen alalla maailman ensimmäisestä tilasta kilpaileva, teknillisesti korkealle kehittynyt sosialistinen maa!

Ja me yhdymme lämpimästi ulkoministeri Pearsonin esittämiin ajatuksiin. Kansakuntana meillä ei ole mitään syytä, paitsi oma lyhytnäköisyytemme, jäädä jälkipäähän tekniikan kehityksessä.

Päinvastoin kansallisetumme vaativat, kuten ulkoministeri Pearson aivan oikein sanoi, ryhtymään tosimielessä tähän kilpailuun: On järjestettävä canadalaisille nuorille miehille ja myös naisille suurempi ja parempi tilaisuus opiskelujensa jatkamiseen varsinkin juuri insinöörialalla. Ulkoministeri Pearson on tässä kymmeniä kertoja lähempänä totuutta kuin aina Washingtonia päilyilevä kauppaministeri Howe, joka noin kuukausi sitten esitti niin hurskaan ja omahyväisen lausunnon, että Canadassa ei ole muka mitään huolta sen paremmin insinöörien kuin teknikkojenkaan vähyyden ja kouluttamispuutteen takia.

Me saamme vallitsevasta tilanteesta ehkä paremman kuvan jos palautamme mieleemme mitä sanoi Canadan yksi kaikkein huomatuin teollisuuskapitalisti, Massey-Harris-Ferguson Ltd:n presidentti James S. Duncan insinöörikysymystä käsittelevässä kansallisessa konferenssissa (St. Andrew, N. B.) viime syyskuun alkupuolella. Sivumennen sanoen, tämä johtava canadalainen teollisuusmies vieraili jokin aika sitten Neuvostoliitossa ja otti asiakseen tutkia sikäläistä tilannetta tulematta itse yhtään sen "punaisemmaksi", mitä hän teollisuusmiehenä on ollut.

Yllämainitussa kansallisessa konferenssissa pitämässään avauspuheessa mr. Duncan korosti, että se "maa, joka pitää johtoaseman" insinöörialan kehityksessä tulee myös siksi maaksi jolla on aloitteenteko maailman asioissa.

Tältä pohjalta lähtien mr. Duncan sanoi, että meidän, tarkoittaen Canadaa ja samalla koko porvarillista maailmaa, on vastattava siihen haasteeseen minkä Venäjä on antanut Yhdysvaltain aikaisemmin omaamalle "teknilliselle etevämmyydelle". Ja hän sanoi: "Ellemme me ryhdy riittäviin toimenpiteisiin, me voimme hetikohtaisesti nähdä johtoaseman luisuvan käsistämme mahdollisesti vastustajallemme."

Mr. Duncan esitti myös tilastotietoja. Hän sanoi, että Neuvostoliiton yliopistoissa on nyt 19.6 opiskelijaa jokaista tuhatta asukasta kohti verrattuna siihen, että Canadan yliopistoissa on vain 4.9 opiskelijaa tuhatta asukasta kohti. (Sivumennen sanoen ulkoministeri Pearson sanoi Canadan yliopistoissa olevan vain 1 opiskelija jokaista 250 asukasta, eli 4 opiskelijaa jokaista tuhatta asukasta kohti.)

Kaiken lisäksi on pidettävä mielessä seuraavat tosiasiat: Neuvostoliitto tekee kaiken voitavansa koulujärjestelmänsä edelleen tehostamiseksi. Sen lähtökohteena on se, että kaikki neuvostonuoret, niin maaseudulla kuin kaupungeissakin, tulevat saamaan vähintäin keskikoulusivistyksen. Toiseksi on pidettävä mielessä, että tekniikan valtavan kehityksen johdosta lähitulevaisuudessa tarvitaan niin Canadassa kuin Neuvostoliitossakin yhä enemmän insinöörejä ja teknikkoja.

Näinmuodoin mr. Duncan, kuten ulkoministeri Pearsonkin, on ehdottomasti oikeassa korostaessaan, että meillä ei ole kansakuntana varaa jäädä taka-alalle insinöörien ja teknikkojen kouluttamisessa. Tosiasiassa, koko oppilaitoksemme, alhaalta ylimpään portaaseen asti, on kipeästi uudistuksen tarpeessa. Kansakoulut aiheuttavat jo kunnille niin suuria menoja, etteivät veronmaksajat voi niitä enää pitää ajan tarpeiden ja vaatimusten vastaavalla tasolla. Jatkokouluja on liian vähän. Samoin yliopistoja. Ja kaiken lisäksi on huutavan kova puute opettajavoimista. Selvää on, ettei uhkaavan nopeasti kehittyvää koulukriisiä voida ratkaista ilman perustavaa laatua olevia uudistuksia koululaitoksemme rahoittamisen ja huoltamisen suhteen. Tässä on meillä Canadan kuntana kieltämättä suuria vaikeuksia, mutta aika ei odota, jos mielimme kilpailun kestää.

Taas "kolme viisasta"

Kuten muistettaneen, NATO-neuvosto nimitti joitakin kuukausia sitten "kolme viisasta" — Canadan ulkoministeri Pearson sekä Norjan ja Italian ulkoministerit — tutkimaan, miten voitaisiin saada NATO palvelemaan myös rauhanomaisia tarpeita ja tavoitteita.

Myös tiedetään, että vaikka asia on tutkittu ja tutkimusten yhteydessä ilmeisesti hutkittu maan rakohon ajatus NATO:n kautta järjestettävästä taloustoiminnasta, niin virallista raportia ei ole vielä tähän mennessä julkaistu "kolmen viisaan" tutkimusten tuloksista. Ja mitään lupaavaa aihetta ei ole heidän käytettäväkseen ole ilmeisestikään tullut, koska CP kertoo ulkoministeri Pearsonin sanoneen Elliot Lakella viime viikolla vierailleessaan, että "välinpitämättömyyden lisääntyminen NATO:n suhteen johtunee siitä kun me emme ole enää yhtä peloissamme kuin olimme NATO:n perustamisen aikana."

Näyttää kuitenkin siltä, että jäsenvaltojen keskuudessa — niin Canadassa kuin muuallakin — on kehittymässä uusi ja todellisempi pelko siitä, mitä seuraa Saksan uudelleen aseistamisesta. Jokatapauksessa Lontoon Times ilmaisee huolestuneisuutensa Länsi-Saksan sotilasluontoisesta kehityksestä ja esittää muodostettavaksi sotilasjohtajista "kolmen viisaan" komitea, joka tutkisi nimenomaan Saksan tilannetta silmällä pitäen jäsenvaltojen puolustuslaitosten kaikkia kysymyksiä.

Hyvä että tutkitaan! Mutta viisaimmatkaan miehet eivät pääse tässä kysymyksessä mihinkään niin kauan kuin NATOa pidetään Yhdysvaltain suojeluksessa ja johdossa toimivana Länsi-Euroopan valtojen sotilaallisena liittoutumana Itä-Euroopan maita vastaan. Kansat eivät halua tällaisia sotilasluontoisia liittoutumia mitkä jakavat eri mantereita vihamielisiksi leireiksi. Juuri tästä kansanjoukkojen yleisestä ja terveestä mielipiteestä johtuu NATO:n nykyinen kriisi.

Mikään ei ole kuitenkaan mahdotonta. Eipä edes NATO:n elvyttäminen. Mutta NATO voi palvella Euroopan valtoja ja kansoja vain silloin jos sen ovet avataan kaikille eurooppalaisille valloille niin, ettei se kohdistu mitään maata tai maiden ryhmiä vastaan. Täten uudistettu NATO voisi palvella aseistariisumisen ja rauhan asiaa. Mutta rohkenevatko nämä "viisaat miehet" katsoa asioita sellaisina kuin ne ovat, ja mitä ne näkisivätkin?

Mitä muut sanovat

KUKA VOITTI SODAN?

Se, mikä on tapahtunut sitten toisen maailmansodan, aiheuttaa myös toisenlaista hämminkiä.

Länsi-Saksa ilmeisestikin menestyy, toipuu nopeammin sodan seurauksista kuin kukaan olisi uskonut mahdolliseksi kymmenen vuotta sitten. Taisteltuaan ensimmäisen sotansa kaikkien sotien lopettamiseksi vv. 1917—18 Yhdysvallat teki huomattavia sijoituksia hävinneen vihollisensa, Saksan, uudelleen rakentamiseksi. Nyt, Yhdysvallat jälleen auttaa Saksan uudelleen rakentamista ja samalla sen uudelleen aseistamista.

Yhdysvaltain veronmaksajain rahoja on käytetty myös kahden muun häviölle joutuneen vihollisen uudelleen rakentamiseksi, Italian ja Japanin.

"Sodan voittamiseksi", viisastellaan nykyään, "on hävittävä Yhdysvalloille."

Ihmiset alkavat ihmetellä, että kuka kymmenen vuoden kuluttua on Yhdysvaltain ystävä ja kuka vihollinen? Kuka todella voitti sodan? — US News and World Report.

98 ehdokasta kilpailee Nova Scotian vaaleissa

Halifax. — Lokakuun 30 päivänä suoritettaviin maakuntavaaleihin osallistuu 98 edustajaehdokasta, tiedotettiin täällä keskiviikkona.

Lainlaatijakunnan edustajamäärä on 43 ja viimeisen 23 vuoden ajan liberaaleilla on ollut enemmistö lainlaatijakunnassa.

Tiistaina päättyneen nimityspäivän jälkeen eri puolueilla on seuraava määrä edustajaehdokkaita: liberaaleilla 43, konservatiiveilla 43, CCF:llä 11 ja yksi itsenäinen liberaali. CCF:llä oli 1953 vaaleissa 16 ehdokasta ja niistä valittiin lainlaatijakuntaan 2 ehdokasta.

Liberaalien edustajaehdokas Margaret Norrie on ainoa naisehdokas. Nova Scotian lainlaatijakunnassa ei ole ollut koskaan naista jäsenenä.

Luopuuko Ottawa vielä edelleenkin Canadan kansallisista resursseista?

Muutamien viikkojen kuluttua (Yhdysvaltain presidentin vaalien jälkeen) Washingtonissa pidetään avoin konferenssi, jonka tulokset tulevat osoittamaan jos Canadan hallitus on valmis vastustamaan yhdysvaltalaisia painostusta suunnattomasti voimarikkaan Columbia-Thompson-Fraser jokisysteemin ja Yukonin joen kaappaamiseksi yhdysvaltalaisten tarkoituksiin.

Columbian joelta on mahdollinen saada 25 miljoonaa hevosvoimaa, joka määrä on paljon suurempi kuin koko St. Lawrencen joen voimamahdollisuudet. Yukonin joesta voitaisiin saada niin paljon voimaa, että voitaisiin kehittää Canadaan kokonaan uusi metalurginen teollisuus, joka on parhaillaan suunnitteilla.

Yhdysvaltain taholta halutaan jotta Canada rakentaisi vesivarastomissysteemin Columbian joelle voiman varaamiseksi Yhdysvaltain koillisosassa rakennettavalle teollisuudelle. Yhdysvaltain taholta vaaditaan myös oikeutta johdattaa Yukonin joen vesi Alaskan pannunvarsialueelle siellä rakennettavan alumiinitehtaan käyttöä varten. Tässä samassa yhteydessä esiintyy kysymys Canadan vaatimuksista saada käytäviä saman Alaskan alueen läpi, joka on esteenä BC:n pohjoisosan kehitykselle.

Tähän asti liittohallitus kansainvälisen komission Canadan osan johtaja kenraali McNaughtonin suulla on sanonut: Ei. McNaughton on sitä mieltä, että Columbian joen vesiä tulisi johdattaa tunnelien kautta Fraserin ja Thompsonin jokiin Mica Creekissa rakennettavan padon avulla.

Kaikkien tietojen mukaan kenraali McNaughton on ehdottomasti sitä vastaan, että annettaisiin minkään lisä myönnytyksiä Yhdysvalloille, Canadalla on kaikki laillinen oikeus puolellaan ja BC:n maakunta tarvitsisi kipeästi tätä voimaa teollisuuden laajentamiseksi.

Syyskuun 22 päivänä Financial Post-lehti kirjoitti: "Jos koskaan käy ilmeiseksi, että poliittiset johtajamme himoitsevat pettämistämme — ja kaikki vannovat, että sellaista ei ole vielä tapahtunut — niin ensimmäinen merkki siitä olisi kenraali McNaughtonin syrjäyttäminen vaikuttavasta asemasta."

Luetellen Columbian joen potentiaalisten etujen merkitystä Canadan kehitykselle Post-lehti lisää, että "mikä tahansa Canadan hallitus, joka kevytmielisesti ylenkatsoisi nämä edut, olisi syyllistynyt mitä vakavimpaan petokseen Canadan pitkäaikaisia tulevaisuutta kohden, josta se saisi vastata."

Kenraali McNaughton ja kansainvälinen komissio ei tule tekemään päätöstä asiasta. Se on jo ajautunut asiassa umpikujaan. Pääministeri St. Laurent otti kysymyksen komission käsistä viime keväänä kun hän ryhtyi neuvottelemaan asiasta presidentti Eisenhowerin kanssa.

Asiasta neuvotellaan poliittisessa konferenssissa, jonka otaksutaan kokoontuvan Yhdysvaltain vaalien jälkeen. Canadan taholta on jo ryhdytty valmistamaan alustuksia.

Kysymys on laajakantoisempi kuin kysymykset meritiestä tai kaasuputkilinjasta. Molemmissa mainituissa tapauksissa Canadan hallitus perääntyi Yhdysvalloista kohdistetun painostuksen edessä — huolimatta Canadan kansan ilmaisemasta mielipiteestä. Nykyään on Ottawassa useiden ihmisten huulilla kysymys: "Kuinka paljon he perääntyvät, jos ollenkaan, tässä taistelussa?" — Canadian Tribune.

Canadan Suomalaisen Järjestön 45-vuotiselta taipaleelta

(Jatkoa)

JÄRJESTÖN TOIMINNAN KEHITYS

Yllälainatussa J. W. Ahlqvistin selostuksessa mainitun Järjestön ensimmäisen tp. komitean jäseniä elää vielä ja on toiminnassa Toronton osastossa E. Pirttinen ja K. Lehto.

Tietenkin nyt voitaisiin lisätä muiden Järjestöjen perustajain kertomuksia niistä monista toiminnoista, mitä pidettiin yllä silloin ja seuraavien vuosien ajalla, mutta tässä yhteydessä on sitä supistettava.

Samoin haalien rakentamisesta kertoivat eri alueiden ja paikkakuntien toverit. Esim. A. Kari kertoo Port Arthurista "Torpan" toimintapaikan hankinnasta ja sen jälkeen Työn Temppelin rakentamisesta, sekä niiden käyttämisestä näytelmä-, urheilu- ja voimistelutoimintaan ja opiskeluun. John Salo kertoo Nipigonin haalin pystyttämisestä jo ennen ensimmäistä maailman suursotaa, sekä tuon pienen kauppalan CSJ:n osaston toimintojen vuoksi Nipigon nimitystä "Ontarion pääkaupungiksi".

J. Latva kertoo Torontossa samoista aherruksista tulkiten Järjestön yleistä toimintaa seuraavin sanoin: "Ilmeistä ja merkille pantavaa on se, että suomalaisilla on yleensä suuri harrastus taiteeseen ja ennenkaikkea näyttämötaiteeseen, mikä on se ala, mitä suomalainen työväestö on mielenkiinnolla harrastanut kautta aikojen . . . Niinpä täällä Canadassakin, Järjestön perustamisesta asti ovat sen osastot keskuudessaan muodostaneet näytelmäseuroja, jotka yhä kasvavalla innostuksella ovat esittäneet näytelmiä. Useissa osastoissa onkin näytelmien esitys ollut voimakkain muoto kulttuuritoiminnan kehittämisessä." Hän mainitsee Järjestön näyttämötoiminnan tunnetuimpia johtajia, Felix Hyrskeen, Ville Airolan ja Jussi Wirran.

Ja siinä ohessa toiset kertovat vaiherikkaista taisteluista Työkansan päivälehtenä ilmestymisen hengissä pitämiseksi kunnes se vararikkoutui ensimmäisen suursodan ajalla v. 1915; sen seurauksista; Yhdysvaltain lehtien pois sulkemisesta Canadasta; oman lehden uudelleen perustamisponnisteluista sekä Vapauden perustamisvaikeuksista.

ENSIMMÄISEN MAAILMANSODAN AIKAISET HALLINOLLISET VAINOT

Suursodan loppuaikana, syysk. 25 p. v. 1918, Canadan liittohallitus julisti voimaan sodanaikaiset poikkeuslait (War Measures Acts), joitten nojalla julistettiin laittomaksi Canadan Sosialidemokraattiseen puolueeseen kuuluneet kielijärjestöt, kaikkiaan 15 ulkolaista järjestöä ja ryhmittymää niiden joukossa meidän järjestömme ja myös IWW, sekä pari päivää myöhemmin kaikki vieraskieliset lehdet.

Ensimmäinen Järjestömme lähetystön Ottawaan vierailu ei saavuttanut mitään muuta kuin tietoja. Selvisi, että "suomenkieli ja me suomalaiset" olimme joutuneet erityisen huomion kohteeksi siksi kun kotimaamme valkoinen hallitus oli kutsunut saksalaisia joukkoja Suomeen, joten jouduimme suoranaisiksi "vihollismaalaisiksi" . . . Useita kymmeniä suomalaisia vangittiin ja sakotettiin, vaihdellen 50 dollarista 2,000 asti. Useita karkoitustuomioita annettiin . . . Järjestön ja Vapauden piti saada takaisin oikeutensa edes jossain muodossa, sillä olimme ihan kuin "säkissä" . . . Järjestön tp. komitea päätti yrittää saada luvan itsenäiselle järjestölle, mitä asiaa edistämään saimme Santeri Nuortevan. Laadittiin uudet säännöt ja selostuskirjelmä siitä mitä olimme tehneet kansalaistemme keskuudessa ja mitä aijomme vastaisuudessa toimia, kertoi Ahlqvist.

JÄRJESTÖN UUDELLEEN MUODOSTAMINEN JA UUDET SUHTEET

Parin pitemmän neuvottelun ja "harkinnan" jälkeen saatiin jouluk. 18 p. 1918 kirjeellisesti vastaus, jossa myönnettiin lupa itsenäisen järjestön perustamiselle. Sitä seurasi Canadan Suomalaisen Järjestön nimellä toiminnan alkaminen. Myöhemmin v. 1919 sen nimeksi muutettiin Canadan Suomalainen Sosialistijärjestö. Se ryhtyi yhteistoimintaan OBU:n (One Big Union) ja SPC:n (Canadan Sosialidemokraattinen Puolue) kanssa. OBU:n propagandajärjestönä hetkellisesti olo loppui lyhyeen koska OBU hylkäsi teollisuusunionismin ja työväen yhtenäisyyden periaatteet.

Canadan suomalaisten kuten koko Canadan työväenliikkeen kehitykseen vaikutti tässä vaiheessa melko paljon historiallisesti tärkeä Venäjän vallankumous v. 1917. Mutta erikoisesti merkitsevästi vaikutti Canadan suomalaisiin Suomen luokkasota, kuten olen yksityiskohtaisemmin todennut Järjestön 25-vuotisjulkaisun kirjoituksessani. Kaikkein tärkeimpänä on kuitenkin pidettävä Canadassa ensimmäisen maailmansodan jälkeen vallinnutta tilannetta, mikä nostatti työtätekevät voimakkaaseen liikehtimiseen, minkä yhtenä huippukohtana oli Winnipegin suurlakko v. 1919.

Tämä oli se tilanne, missä Canadan suomalainen Sosialistijärjestö (CSJ:n edeltävä) liittyi eräiden muiden sosialististen ryhmien ja järjestöjen sekä yksilöiden kanssa Canadan Työväenpuolueen (Workers Partyn) perustamiseksi ja liittyi lyhyeksi ajaksi järjestönä silloin perustetun puolueen jäseneksi.

Mutta järjestömme luonne ja olemus vaati kuitenkin kehittämään Järjestön itsenäistä toimintaa kulttuuri- ja valistustoiminnan edistämiseksi. Niinpä Canadan Suomalaiselle Järjestölle hankittiin v. 1923 liittohallituksen lupakirja, siten helpoittaen haalien ja muiden omaisuuksien laillistuttamista. Täten Canadan Suomalainen Järjestö kehittyi laajaksi valistus- ja kulttuurijärjestöksi, joka itsenäistyi pian kokonaan, pitäen kuitenkin kiinni työväenliikkeen periaatteista ja katsomuksista.

Järjestön kulttuuri- ja valistustyön laajentuminen tapahtui kaikkialla yhä erilaisemmissa muodoissa: Ruvettiin esittämään yhä enemmän näytelmiä, perustettiin laulukuoroja, soittokuntia, naisten kerhoja, urheiluseuroja opiskeltiin englanninkieltä, lueskeltiin yhdessä, tutkittiin ja keskusteltiin yhteiskunnallisista kysymyksistä jne.

Näytelmäkirjaston perustaminen Järjestön keskukseen lopullisesti päätettiin v. 1927 pidetyssä edustajakokouksessa. Päätös veivoitti kaikki osastot luovuttamaan kaikki omistamansa näytelmät keskusvirastoon, pohja-arkistoksi, jota voidaan edelleen ajan kuluessa laajentaa. Myöhemmin on näytelmäkirjastoa täydennetty hankkimalla näytelmiä Suomesta, Neuvosto-Karjalasta, Yhdysvalloista ja kotoisilta kynäilijöiltä. Kotoisten kynäilijäin näytelmät useinkin syntyivät toiminnan lomassa ohjelmistojen rikastuttamiseksi.

Vanhimpana työväen henkeä uhkuvain runojen ja laulunäytelmien kirjoittajana muistetaan Aku Päiviö: Hänen tuotteitaan ovat laulunäytelmät "Ajan laulu", "Vapaassa maassa" y.m. John Wirta kirjoitti näytelmän "Punaset Kahleet" ja jonkun kuvaelman, Alf. Hautamäki kirjoitti näytelmät "Verijuhlat", "Punanen kasakka", "Erämaan orjat", ja kuvaelmia. Jack Koski kirjoitti näytelmät "Vainotut" ja "Viimeinen rikos ja viimeinen ryöväys", ynnä kuvaelmia. Paul Laakson kynästä tulivat näytelmät "Punatähden puolesta" ja "Ristiaallokossa" sekä kuvaelmia. Runoilija Magnus Raeus kirjoitti näytelmät "Sinistä ja punaista verta", "Kun Härkälässä opiskeltiin, "Yhteisrintama", "Kun lehtiä levitettiin", y.m. Tyko Wirtaselta on näytelmä "Kameliontti". Onpa vielä muitakin, jotka eivät ole nyt mielessä lähemmin, mutta jotka ovat rikastuttaneet ohjelmia ja siten olleet merkitsevä osa kulttuuritoiminnan kehittymisessä.

CSJ:n jäsenjoukkojen ja ystävien näköpiiri siis laajenee. Tämän päivän jäsenjoukot näkevät yhä selvemmin Järjestön perustajain ja uranuurtajain ihanteet ja tavoitteet kaikilla aloilla. Muuttuneiden olosuhteiden pohjalla ja käytännössä saatujen kokemusten avulla me, Järjestön perustajain seuraajat, näemme nyt eteenpäin johtavan tien selvempänä edessämme. — A. T. Hill.

Kuukauden kestänyt lakko päättyi British Columbiassa

Vancouver. — Torstaina ilmoitettiin täällä, että lakossa olleet Tunnell and Rock Workers union jäsenet ovat yksimielisesti äänestäneet työhön palaamisen puolesta. Työnantajain puolelta on annettu lupaus, ettei minkäänlaista diskriminointia harjoiteta.

Tunneli- y.m. tierakennustyöt ovat B. C:ssa olleet lakon takia pysähdyksissä noin kuukauden. Lakkoon on osallistunut 2,000 työläistä.

Työläiset ovat olleet lakossa unionsa tunnustamisen puolesta ja union johtajat ovat ilmoittaneet, että taistelua union tunnustamisen puolesta tullaan työhön palaamisesta huolimatta jatkamaan edelleen.

Rauhansopimus saatanee Japanin ja NL:n välillä

Moskova. — Neuvostoliiton ja Japanin diplomaatit työskentelivät menestyksellisesti näiden kahden maan välisen teknillisen sotatilan lopettamiseksi, sanottiin täällä keskiviikkona annetussa tiedonannossa. Neuvottelut keskiviikkona kestivät puolitoista tuntia.

Alivalitiokunnassa johtavat Neuvostoliiton ensimmäinen varaulkoministeri Gromyko ja Japanin lähettiläs Shunichi Matsumoto. Neuvottelua käytiin myöskin Neuvostoliiton ehdottamasta kauppasopimuksesta.

Neuvostoliiton ulkoministeriön sanomalehtipäällikkö Leonid F. Ilyichev ilmaisi toivorikkaan mielialan sanomalla:

"Tällä hetkellä me voimme olla varmoja siitä, että neuvottelut johtavat Neuvostoliiton ja Japanin suhteitten normalisointiin."

Sikäli kuin tulee kysymykseen kahden entisen Japanin saaren, jotka ovat olleet Neuvostoliiton hallussa sitten 1945, omistussuhteet, niin Ilyichev sanoi, että tämä kysymys ei ole tullut nyt esillä. Se otetaan esille senjälkeen kun rauhansopimus on hyväksytty.

KOKEMUKSIA VAIHDETTU NAAPURIMAIDEN KESKEN

Belgrad. — Jugoslavian kompuolueen ja Unkarin työväenpuolueen välisissä neuvotteluissa on omistettu erityistä huomiota näiden maiden saavuttamiin tuloksiin ja kokemuksiin sosialistisessa ja t- loudellisessa jälleenrakennustyös- huomautti Jugoslavian varapres- dentti Rankovic keskiviikkona, kak. 17 pnä.

— Unkarilaiset toverimme ov- osoittaneet erityistä kiinnostusta J- goslavian talousjärjestelmään ja ovat lausuneet toivomuksen valtu- kunnan lähettämisestä Jugoslaviaa- Sen tehtävänä olisi tutkia lähe- min Jugoslavian kommunistise- puolueen järjestelmää ja maan ty- väenliikkeen suuntaviivoja, Rank- vic sanoi. Neuvotteluissa ei ole ki- nitetty liikaa huomiota menneesee- vaan sen sijaan on pyritty saamaa- aikaan osaottajamaiden ja niide- puolueiden välille paremmat ja l- jemmat suhteet.

Neuvottelut on nyt toistaisek- keskeytetty, koska Unkarin valtuu- kunta matkusti keskiviikkoilta- viisipäiväiselle kiertomatkalle J- goslaviassa.

NL:n vastaus Tatjanan asiassa

Lontoo. — Neuvostoliiton viranomaiset esittivät viime torstaina virallisen vastalauseen sen johdosta, että Englannin viranomaiset ovat estäneet kahden vuoden ikäisen Tatjana Shvastovin matkustamasta isänsä mukana N-liittoon. Heidät pysäytettiin 'Vjatleslav Molotovilla' juuri ennen aluksen lähtöä Englannista viime viikolla. Syynä oli se, että Tatjanan äiti, joka asuu Yhdysvalloissa ja on uusissa naimisissa amerikkalaisen kanssa, oli ilmoittanut asiasta Englannin viranomaisille. Hänen mielestään tytön pitäisi jäädä Yhdysvaltoihin.

Insinööreistä puute länsivalloissa

Elliot Lake — Canadan ulkoministeri Pearson sanoi täällä tiistaina, että hän on tullut entistä paremmin huomaamaan sen kuinka Canadan oppilaitokset ovat puutteellisia insinöörien ja teknikkojen kouluttamisessa.

Puhuessaan Canadian Mining and Metallurgy Instituutin paikallisosaston kokouksessa täällä hän sanoi, että teknillisen henkilökunnan puute on havaittavissa muissa länsimaissa yhtä hyvin kuin Canadassakin ja että on ryhdyttävä toimintaan voidaksemme pysyä opetusasioissa Neuvostoliiton kanssa tasavertaisina.

Puhuessaan täällä Blind Riverin uraanialueella mr. Pearson sanoi, että viime vuotta koskevat numerotiedot osoittavat että Neuvostoliitossa valmistui 60,000 insinööriä samaan aikaan kuin Yhdysvalloissa valmistui niitä ainoastaan 22,000.

Canadan yliopistoissa opiskelee kaikkiaan 60,000 opiskelijaa, eli noin yksi kutakin 250 henkilöä kohti.

SITÄ JA TÄTÄ

VALITSIVAT

Neitonen toiselle kultasepänli- keen näyteikkunan ääressä:
— Minkä noista sormuksista v- litsisit itsellesi, jos joku tyhmeli- kosisi sinua?

KIUSALLISTA

Eräs valmoihminen valitteli naist- verilleen kuinka kiusallista olivat miltei loppumattomat neuvottelut kimiesten kanssa kun hän haki er- aviopuolisostaan.

"Kyllä ne todella ovatkin kiusal- sia", sai hän osaaottavaisen vastau- sen. "Olen itsekin joutunut lakimi- ten kanssa tekemisiin ja silloin mi- toivoin, että mieheni ei olisikaan ku- lut."

Piispoja vapaaksi Tshekkoslovakiassa

Praha. — Kaksi entistä tshekko- lovakialaista piispaa, jotka vuon- 1951 tuomittiin pitkäaikaisiin v- pausrangaistuksiin sotilaallise- valtiopetoksesta ja vakoilusta, nyt vapautettu, ilmoitetaan viral- sesti Prahassa. Syyksi sanotaan h- dän korkea ikänsä. Nämä piisp- ovat 79 vuotias Jan Vojtassak ja vuotias Michael Buzalka. Edel- nen oli tuomittu 25 ja jälkimmäin- 18 vuodeksi vankeuteen.

LPP:n Quebecin johtomiehiä eronnu-

Toronto. — Labor-Progressiv- puolue antoi viime keskiviikkon- seuraavan lausunnon:

Labor-Progressive-puolueen ka- sallinen komitea valittaen ilmoi- taa, että kuusi johtavaa puoluee- Quebecin maakuntakomitean jäse- tä on jättänyt eronpyynnön puol- eesta.

Kansallinen komitea vetoaa he- hin harkitsemaan uudelleen as- maansa ja peruuttamaan eronhak- mukset.

Nyt on käynnissä koko Canada- käsittävä kaikkissa puolueemme ja- jestöissä käytävä keskustelu. Näiss- keskusteluissa harkitaan puoluee- me elämän kaikkia puolia, puol- eemme politiikkaa ja puolueemm- aktiivisuus ovat tarkistamisen ala- sena.

Me olemme vakuuttuneita siit- olipa heidän eroonsa syynä milla- set mielipide-eroavaisuudet hyväi- sä, niin ne voidaan ratkaista osalli- tumalla yhteiseen työhön, joka o- välttämätöntä voidaksemme kohdat- ne uudet ehdot, jotka ovat meidä- edessämme.

PÄIVÄN PAKINA

Torvien soidessa

Torvet soivat ja rummut rämisevät! Oikeammin pitäisi sanoa, että kaikki torvet soivat ja kaikki rummut rämisevät.

Puolassa on tapahtunut kuulema aivan jotakin ennen kuulumatonta. Tosiasiassa porvarisetien suuret sanomalehdet huusivat viikon vaihteessa lihavin kirjaimin ja paksusti mustetta käyttäen, että Puola on muka äkkiarvaamatta ottanut sellaisen loikkauksen titolaisuutta — eli kansallista kommunismia kohti, että sota oli vähällä syttyä Neuvostoliiton ja Puolan kesken.

Ja entäs sitten ne todistukset?

Meille kerrottiin aivan silmää räpäyttämättä, että Neuvostoliitosta lähetettiin korkein puoluemies Nikita Khrushchev ja puolustusministeri ynnä muita ministerejä Puolaa valloittamaan ja samanaikaisesti muka aloittivat venäläiset sotilaat etenemisen Varsovaa kohti!

Me emme tietenkään rohkene epäillä tällaisia juttuja, sillä Neuvostoliitto voi kyllä aloittaa sotatoimensa siten, että se lähettää ensin korkeimmat hallitusvirkailijansa "vihollismaahan" ja aloittaa vasta sitten sotilaalliset toimenpiteet! Emme epäile tätä juttua sittenkään, vaikka emme ole koskaan kuulleet tällaista tapahtuneen edes satukirjoissakaan.

Epäilyn asemesta me siis kuuntelemme hyvin hartaana mitä isoisten torvet soittavat.

Ja niin tehdessä me tunnemme todellista ihailua sekä torvien puhaltajia että rumpujen nuijamiehiä kohtaan.

Yksi parhain torven puhaltaja on epäilemättä Philip Deane-niminen sanomalehtimies, joka Washingtonin kirjeessään pauhasi (maanantaina) puolentoista palstan pituudelta syntyjä syviä siitä mitä yhdysvaltain valtiodepartmentti Puolan ja Neuvostoliiton välisistä asioista tietää ja odottaa. Myönnettyään että koko hänen juttunsa on "arvailua" mainittu kirjeenvaihtaja sanoo kuitenkin lopuksi, että yhdysvaltain valtiodepartmentti ei rohkene kiittää Puolan hallitusta eikä liioin moittia sitä, sillä molemmista menetelmistä voi koitua pelkkää vahinkoa Yhdysvalloille. Toisin sanoen, kaikki se kannunvalanta, mitä on Puolasta kirjoitettu viikon vaihteessa, olikin jonnin joutavaa tuulen pieksentää.

Mutta kaikkein voimallisemmin ehkä esiintyi torontolainen Globe and Mail-lehti joka maanantaisessa toimituskirjoituksessaan julisti, että "Käyttäkööt länsivallat hyväkseen Itä-Euroopan kaikkia viimeaikaisia tapahtumia. Jos ne (länsivallat) eivät voi käyttää hyväkseen näitä tapahtumia ja siten voittaa puolelleen 'puolueettomia maita', ne ovat äärettömän saamattomia — tai 'puolueettomat maat' ovat parantumattomasti typeriä."

Myönnämme, että jäämme mielenkiinnolla odottamaan mitä Globella on sitten sanottavaa kun länsimaat eivät voikaan käyttää Itä-Euroopan taaphtumia hyväkseen "puolueettomien maiden" voittamiseksi puolelleen? Syyttääkö lehti silloin länsimaita noloudesta vaiko "puolueettomia maita" parantumattomasta typeryydestä? Kas siinä on kysymys.

Tosiasia on tietenkin tässäkin tarua kummempi. Vaikka meillä ei olekaan mitään erikoiskirjeenvaihtajia Varsovassa, niin kaikesta huolimatta rohkenemme tässä vaiheessa lausua seuraavaa:

Varsovassa pidetty Yhtyneen Työväenpuolueen keskuskomitean kokous teki epäilemättä kauaskantoisia ja tärkeitä päätöksiä Ilmeistä myös on, kuten tällaisissa tilanteissa tavallisesti on, että suuria ja tärkeitä kysymyksiä ratkaistaessa on myös vilkasta keskustelua ja väittelyäkin siitä, mitä pitäisi tehdä ja missä määrin.

Mutta minään yllätyksenä ei ma- nittu puoluekokous tullut kenell- kään muille kuin niille suuren raha- sanomalehdille, jotka halusiva- syystä tai toisesta antaa sensatioma- sesti väritetyn kuvan tilanteesta.

Puolan valtiokoneiston demokra- tisointi on ollut käynnissä jo pitkä- aikaa ja tämä prosessi — jota mm- allekirjoittanut kaikessa vaatimatto- muudessaan tervehtii tärkeänä edi- tysaskeleena — sai ilmeisesti sui- ren sysäyksen nyt Varsovassa pide- tyssä kokouksessa. Eikä kysymy- ole vain valtiokoneiston demokrat- soimisesta, vaan koko maan talou- elämän uudelleen järjestämisest- niin, että voimassa olleen keskityk- sen asemesta jää kunnille entist- suurempi taloudellinen ja poliitt- nen määräämisvalta.

Todella mielenkiintoinen jutt- Samaan aikaan kun kaikissa läns- maissa tapahtuu poliittisen ja talo- dellisen vallan keskitys — Puolass- ja muissa sosialistisissa maissa ta- pahtuu poliittisella ja taloudellisel- la alalla keskityksen purkamine- paikallisen ja alueellisen kontrolli- hyväksi — ts. valtiokoneiston de- mokratisoidaan käytännössä.

Kuten sanottu, tämä on mieles- tämme oikea suunta. Se on sitä sil- tenkin, vaikka tunteet vähän ailah- telisivatkin esimerkiksi Puolassa j- vaikka porvarisetien rummut pär- sisivät maanmuutaman päivän suura- huutoa.

— Känsäkoura

Soo kasvaa ja voimistuu; metsäpaloja oli vähemmän

UUSIA KOKSIUUNEJA ALGOMA TERÄSTEHTAALLE

Sault Ste. Marie. — Algoma Steel-yhtiö, joka on Canadan suurin kivihiilestä valmistettavan koksin tuottaja, on ilmoittanut, että se rakennuttaa uuden kuusimiljoonaa dollaria maksavan koksin "valmistuspatterin" (Battery).

Koksitehtaan ylityöjohtaja W. G. Hollingshead tiedoitti, että urakka on annettu Coke Oven Co. of Canada yhtiölle, joka tulee sen valmistamaan noin 15 kuukauden aikana. Rakennustöissä tulee olemaan noin 200 työläistä. Uusi "patteri" tulee käsittämään kaikkiaan 57 koksiuunia ja se tunnetaan No. 7 Batteryllä. Aikaisemmin rakennettu No. 6 Battery käsittää myöskin uunia. Tämä uusi patteri tulee lisäämään Algoma Steelin koksituotantoa noin 10 prosentilla sillä uusista tulee suurempikokoisia mitä ovat vanhempien patterien uunit.

No. 7 Battery tulee vanhojen No. 3 ja No. 4, paikalle, joita parastaikaa puretaan. No. 7 Batteryn tultua valmiiksi suljetaan vanha No. 1 Battery, joka rakennettiin v. 1910 ja on nyt uloskulunut.

Lisäksi tullaan koksitehtaalle rakentamaan nykyaikaisia "welfare"-rakennuksia, missä työläiset voivat muuttaa vaatteensa, pestä itsensä ja "lunssata". Kaivosalueilla tällaisia rakennuksia sanotaan "Dry houseiksi".

Algoma Steelin uuden harkkorautavalimon (Big cast) perustuksen rakentaminen Buckely Yardin alueella on kiireellisesti käynnissä. Perustustyö on Samson Construction yhtiöllä ja kun perustustyö on valmis, aletaan hajoittamaan nykyisiä big cast koneistoa ja siirretään uuteen paikkaan. Tämä työ tulee valmiiksi v. 1957 maaliskuun loppuun mennessä ja maksaa noin $600,000, ilmoittaa yhtiö.

Lisäksi tulee rakennettavaksi uusi "ingot mouldien" valimo ja nykyinen rautavalimo (iron foundry) tullaan todennäköisesti siirtämään tulevaisuudessa uuteen paikkaan, tiedoittaa yhtiö. Tähän asti on Algoma Steel ostanut "ingot mouldit" Yhdysvaltain terästehtailta mutta lähitulevaisuudessa se tulee tekemään ne itse uudessa valimossa.

Sula rauta näihin valimoihin Buckley yardilla kuljetetaan kananmunan muotoisissa padoissa (ladles) Blast Furnaceilta poikki Wilde avenuen. Kussakin padassa on 150 tonnia sulaa rautaa.

PALJON VIERAITA

Yli tuhat henkilöä vieraili Algoma Steelin terästehtailla tämän vuoden aikana, tiedoittaa yhtiön Community Relations jaoston virkailija W. I. Bookse.

Vierailuaika on nyt virallisesti lopetettu tälle vuodelle vaan luvan saa talvellakin, jos sitä pyytää yhtiön mainitulta jaostolta. Vierailuaika on keväästä syksyyn joka tiistai ja perjantai. Tehtaan puolesta on ohjaajat. Vieraita on ollut eri puolilta Canadaa, Michiganin valtiosta Yhdysvalloista, Englannista, Meksikosta ja Jamaikasta. Suurin osa näistä vierailijoista on ollut yliopistojen oppilaita, koululaisia sekä oppineita, insinöörejä jne.

VÄHÄN METSÄPALOJA ALGOMAN ALUEELLA

Maa- ja metsäviraston ylitarkastaja Tom Woodside on tiedoittanut, että tänä vuonna oli Algoman piirissä vain 37 pientä metsäpaloa jotka polttivat yhteensä 92 eekkerinalaa metsää. Metsäpalojen suhteellinen vähyys johtuu sateisesta ja kylmästä säästä.

Viime vuonna oli 211 paloa, jotka polttivat 165,846 eekkeriä metsää ja puskikkoa tässä piirissä.

Tänä vuonna syttyi 31 paloa ihmiskäsien kautta ja ainoastaan 6 paloa salamaniskusta, ukkosmyrskyjen aikana. Viime vuonna sen sijaan syttyi 133 paloa salamaniskuista ja 78 paloa ihmiskätten kautta. — L.

Erraton näytelmä tulossa P. Arthuriin

Port Arthur. — Näytelmä "Päivä perijättärenä" on uusi ja hauskuuttäynnä oleva kokoillan näytelmä esitetään täällä CSJ:n Port Arthurin osaston näyttelijäin toimesta marraskuun 3 päivänä ja onkin se hän syysnäytäntökauden ensimmäinen näytelmä jota varmaan jokainen haluaa silloin tulla katsomaan sanon myös että se onkin katsomisen arvoinen; se on yllättävä, jännittävä ja samalla hauska.

Näytelmän ohjauksesta huoltaa Saivo ja hän tietenkin tekee ohjauksessa voitavansa saadakseen siitä täysipainoisen esityksen.

Osat on myöskin jaettu varmoihin käsiin, että voimme näytelmästä odottaa täydellistä kokonaisuutta.

Näytelmästä tullaan seikkaperäisemmin vielä kertomaan lehtien palstoilla vaan jo sanon etukäteen että varatkaa itsellenne tämä marraskuun kolmas päivä vapaaksi, että varmasti pääsette tätä näytelmää katsomaan. — TAS

C.S.C.A. URHEILULIITON TIEDONANTOJA

Liittotoimikunta on valinnut liittomme uudeksi presidentiksi Jack Jarvosen, Toronton Yrityksestä, koska entinen presidentti joutui matkustamaan pois paikkakunnalta määrättömäksi aikaa. Varapresidentiksi valittiin Y. Lemberg ja V. Heikkilä, arkistonhoitajana toimii edelleenkin O. Orava ja varasihteerinä L. Boström. Naisjaostoon kuuluvat Sigrid Lahti, Anita Horrick, Elsi Jokinen ja Viola Mäki.

Tulevien yhteisten suurjuhliemme suhteen kehoittaa liittotoimikunta seuroja jo nyt näin ajoissa tekemään valmisteluitaan, joten siis vieläkin suuremmalla joukolla tapaamme ensi kesän liitto- ja musiikkijuhlissa Port Arthurissa ensi elokuun alussa.

Työläisurheiluterveisin.

Liittotoimikunta

K:tta PAAVO VAURIO, sihteeri.

J. K. — Presidentin osoite: 16 Chambrin. Toronto. Puhelin O. R. 4227.

KIITOS

Sydämellinen kiitos teille, suuri ystäväjoukko, sukulaiset ja naapurit, tosiyllätyksestä jonka järjestitte sunnuntaina, lokakuun 14 pnä Aleksin 60-vuotissyntymäpäivän ja kämppämme paikkaamisen hyväksi.

Kiitämme suuresta rahalahjasta, hyvistä syömisistä ja juomisista, joilla pöytämme katoitte sievien kukkasten kera.

Suurin kiitos järjestäjille hyvästä työstänne sekä kaikille lahjoittajille, heillekin jotka eivät voineet olla mukana.

Tämä kaunis syyspäivän muisto lämmittää meitä koko elämämme ehtoon.

Kiittäen teitä kaikkia jotka otitte osaa tähän hyvyyteen.

ANNI JA ALEX MANNINEN

Elbow Lakella lokakuun 14 p. 1956 ESTAIRE, ONTARIO

KOKONAINEN TIETOKIRJASTO YHDESSÄ TEOKSESSA

TIETOJEN KIRJA

Kuusi osaa, kukin osa käsittäen yli 800 sivua. Koko teoksen hinta sid. 14.50

Kuusiosainen opiskeluteos, jossa annetaan kolmenkymmenen eri tietoalan peruskurssit osa osalta edeten. Soveltuu yhtä hyvin ominpäinopiskeluun kuin koulujen tai kurssien täydennykseksi. Ei edellytä lukijaltaan alkeistietoja, mutta tarjoaa täysoppineellekin mainion tilaisuuden kertaamiseen ja tietojen syventämiseen.

TEOS SISÄLTÄÄ SEURAAVIEN AINEIDEN KURSSIT: biologia, eläintiede, englannin kieli, filosofia ja sielutiede, fysiikka, fysiologia, geologia, Suomen ja maailmanhistoria, ilmatiede, kansantalous, kasvitiede, kemia, kirjallisuushistoria, kirjanpito ja liikelaskenta, latinankieli, maantiede, maatalous, matematiikka, musiikki, piirustus ja maalaus, pikakirjoitus, ranskan kieli, ruotsin kieli, saksan kieli, suomen kieli, taidehistoria, tekniikka, tähtitiede, uskonto.

LEA ENCKELL — ANNIKKI LAURI:

HYVÄÄ RUOKAHALUA

Meidän perheen keittokirja. — 251 sivua — Hinta $2.75

Talousopettajat Lea Enckell ja Annikki Lauri ovat toimittaneet todellakin jokaisen perheen, niin meidän kuin teidänkin, keittokirjan, joka soveltuu perheen jokaisen jäsenen käyttöön. Se on pikkupiirteitä myöten perusteellinen ja selvä, alkaen aterian ja sen tarkoituksen pohdinnasta, tarvittavista välineistä ja raaka-aineista aina pöydän kattamiseen ja koristeluun asti. Siitä löytää onnistuvia reseptejä ja mielikuvitusta kiihoittavia vihjeitä arkisista aterioista aina suuriin juhlapäivällisiin asti. Siinä on paljon kuvia.

PENTTI O. SAVOLAINEN:

AUTOJEN SÄHKÖVARUSTEET

428 sivua — Hinta sid. $5.00

Kirja antaa perustiedot yleisen sähkötekniikan perusteista, erilaisten autosähkövarusteiden periaatteellisesta rakenteesta, toimintatavasta, vikamahdollisuuksista, niiden etsimismenetelmistä ja korjaustavoista.

Erinomainen kirja autokorjaamon kaikkien ammattimiesten luettavaksi. Tässä teoksessa on 309 kuvaa tai kuvaryhmää.

TILATKAA OSOITTEELLA:

VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.

P. O. Box 69 Sudbury, Ontario

Toivo Parkon viimeinen matka

South Porcupine. — Mieliä liikuttavaksi ja kaipaukselliseksi muodostui viime perjantaina Toivo Elmer Parkon hautaustilaisuus. Hautaus toimitettiin CSJ:n osaston haalilta kello 4 iltapäivällä. Vainaja saatettiin haalille täkäläisestä Thomas-hautaantoimistosta, läheisten omaisten ja suuren tuttavapiirin saattamana. Ruumiin siunauksen toimitti kauppalamme uudella hautausmaalla Anglikaani-kirkon pastori V. G. Young. Kantajina palvelivat Wm. Fera, Johnny Blahey, Chas Pajala, Eino Luhta, Hannes Purra ja Wm. Capyk.

Eila Laineen soittaessa suruhymniä vainaja saatettiin suomalaisen Järjestön haalille missä lukuisat tuttavien ja sukulaisten lähettämät kukkalaitteet ja seppeleet ympäröivät tämän paljon sairastaneen kansalaisemme tomumajaa. Haalilla pastori Young suoritti rukoukset ja Hilda Koveronkoski lausui hyvästijättö runon vainajan paarien ääressä. Lauri Mikkola esitti seppeleiden lähettäjien nimet, joiden joukossa huomattiin myöskn v.- ja u.seura Viestin seppele.

Vainajaa lähinnä kaipaamaan jäi hänen vaimonsa Mery ja kaksi siskoa perheineen sekä laaja tuttavapiiri täällä South Porcupinessa, missä hän oli syntynyt ja kasvanut sekä koulunsa käynyt. Mutta monet ovat ne urheilutoverit jotka olivat Toivon kanssa urheilukentillä useammassa eri Ontarion suomalaiskeskuksissa, sillä terveenä ollessaan hän osallistui aktiivisesti Canadan suomalaisten urheilutoimintaan, ollen hyvin voimakas rata- ja kenttäurheilija. Ja vieläkin on hänen ja Ake Hunnakon nimissä urheiluliiton ennätys sadan metrin juoksussa, joita on ollut vaikea rikkoa jatkuvan urheilutoiminnan aikana. Mutta ei yksin rata- ja kenttäurheilu ollut Toivon harrastuksia. Hän myöskin osallistui useana talvena Liiton hiihtomestaruuskilpailuihin ja lukemattomiin kansallisiin kilpailuihin etenkin täällä Pohjois-Ontariossa jonka kulmakunnan poikia hän oli elämänsä alusta loppuun asti.

Toivo sairastui likimain kuusi vuotta sitten eräällä pohjoisen työmaalla ja monista yrityksistä huolimatta lääkärit eivät päässeet selville hänen tautinsa laadusta, vaikka hän oli tutkittavana suurissa sairaaloissa ja kuuluisissa klinikoissa aina Yhdysvaltain puolella saakka. Mutta lopuksi tiedettiin kertoa, että hänen tautinsa oli muuttunut syöväksi joka kovien kärsimyksien jälkeen katkaisi tämän vasta 41 vuotta täyttäneen, aikoinaan hyvin elinvoimaisen esimerkiksi kelpaavan miehen elämän langan.

Lisäksi tässä mainittakoon, että viime toukokuun 14 päivänä ummisti silmänsä ikiuneen hänen iäkäs äitinsä, jonka Toivo saattoi kunnialla hautaan. Nyt he lepäävät molemmat maaemon sylissä. Me jälkeen jääneet kaipauksella muistamme heitä. — H.

Neljä brittiläistä menossa olympialaisiin

Lontoo. — Neljä brittiläistä urheilijaa lähti lauantaina lentoteitse Melbourneen osallistuakseen siellä pidettäviin olympiakisoihin. He ovat: Chris Chataway, Derek Johnson ja Chris Brasher sekä korkeushyppääjä Thelma Hopkins.

Kiinan kansantasavallasta 92 henkinen joukkue

Hongkong. — Pekingin radio tiedoitti lauantaina, että Kiinan kansantasavallasta menee 92-henkinen urheilijoukkue Melbournen olympialaiskisoihin. Kiina osallistuu koripallo-, uinti-, rata- ja kenttäurheiluun, sekä voimisteluun, painonnostoon ja ammuntaan.

"Soopatyylillä" keihästä 93.70 m.

Hamar, Norja. — Käyttäen uutta ja erittäin kiistanalaista espanjalaista "soopatyyliä", norjalainen Egil Danielsen on saavuttanut mukomattoman keihästuloksen, 304 jalkaa 1.63 tuumaa (93.70 m.) Hyväksytty maailmanennätys on 274 jalkaa 5 ¾ tuumaa.

Tämä uusi keihäänheittomenetelmä — mikä ei ole vielä saanut rataja kenttäurheiluliiton virallista hyväksymistä, perustuu vasurilla pyörähdykseen. Yksi syy, miksi sitä ei ehkä hyväksytä, on se, että heittäjä ei voi kontrolloida keihäänsä suuntaa.

Jos saippuatyyli hyväksytään, lopetan minä, Danielsen sanoi aikaisemmin. "Silloin kiekonheittomestarit, jotka heittävät tavallisella tyylillä, ei ole mitään mahdollisuutta. Kun vanhat miehet, kuten espanjalainen Erausquin voivat heittää yli 80 metriä, pitäisi nuorten miesten kuten Reidar Hagenin voida heittää 100 metriä." Mitä Sidlo emme vai alkaa opetella kiekonheittotyyliä.

Aurinkoisen Albertan kuulumisia

Picture Butte, Alta. — Kirjoitan nyt taasen Vapauteen kuulumisia täältä sokerikylästä.

Kyllä täällä on ollut sievät ilmat juurikkaiden nostamista varten. Täällä on jo käytännössä paljon ylösottokoneita; se tulee helpommaksi ja nopeimmaksi ja antaa hyvän tonnimäärän eekkerinalaa kohti.

Tehdas käy koko vuorokauden; sokeria tulee paljon ja sato on jo kokonaan korjattu. Perunasato oli myös hyvä.

Nyt ei olekaan enää muuta työtä kuin elukkain lihottaminen. Karjaa onkin taas paljon sillä sokeritehtaasta tulee paljon karjan lihotusruokaa.

No niin, nyt on Vapauden ja Liekin levitysaikaa. Toivon, että saamme paljon uusia tilaajia ja lukijoita meidän lehdillemme. Luin juuri Liekistä J. Saikkosen selostuksen miten voidaan saada uusia tilaajia. Onnea ja menestystä vaan tilausten hankkijoille.

Rakkaudenkin enkeli liikuskelee täällä main. Hyvin tunnettu veljespari menee naimisiin ensi kuun aikana. He ovat Leo ja Jani Heinonen ja heillä on myös sisarukset morsiamena. Vaikka en osaakaan varmasti oikein kirjoittaa tyttöjen nimiä, niin toivon heille kaikille onnea ja menestystä elämänsä taipaleella.

Toivon myös paljon lisää kirjeavustusta tälle Vapaudelle, sillä tämä meidän lehtemme kertoo asioista totuudenmukaisesti ja mitään värittelemättä. — Kulkuri.

Kaiku kuoro käy Kämissä 11 pnä

Port Arthur. — Jospa vihdoinkin tiedoittaisin muulle maailmalle tästä Port Arthurin "Kaiku"-kuoron hommista.

Näyttää siltä, että ensi kesän laulu- ja soitto- ja urheilujuhlat panee monella paikkakunnalla asianomaiset klinteästi toimimaan ja harjoittelemaan. Siksi meidän täytyy täällä "pääkallon paikalla" yrittää myös, ettei olla toisia huonompia. Edellisillä laulujuhlilla näytti täkäläinen laulajaryhmä vähän liian pieneltä ja siksi on nyt koetettu henkilölukua kartuttaa. Joukko onkin kasvanut, sillä uusia laulajia on liittynyt kuoroomme. Mutta lisää laulajia halutaan vieläkin, joten tervetuloa laulamaan, kenellä suinkin on mahdollisuus. Harjoitukset pidetään aina keskiviikko-iltaisin, alkaen kello 7.30.

Nyt päätimme — vaihtelun vuoksi — käydä vierailemassa "Kämissä". Pitäkääpä siis "kämiläiset" mielessä, että "Kaiku" kuoron konsertti on marraskuun 11 pnä (sunnuntaina) Pohjolan haalilla. Kuorolaulujen lisäksi siellä kuullaan duettoja, soololauluja, soittoa, runo jne. Ilmoituksista näette esitysajan, mutta minä luulen, että konsertti aloitetaan 8.30 illalla. Tervetuloa vierailijain järjestämään konserttiin. — Yksi joukosta.

Antibioottien uusi vaihe

Helsinki. — Tiede on voittanut viimeisimmän taistelun alati jatkuvassa sodassa mikrobeja vastaan. Lokakuun 17 päivänä ilmoitettiin Yhdysvalloissa ja Suomessa yhtäaikaisesti että oli keksitty uusi antibioottinen lääkeaine, Sigmamycin. Kansainvälisen lääketehtaan Pfizer'in tiedemiehet ilmoittavat scn merkitsevän hämmästyttävää edistysaskelta kaikkien intibiooteilla hoidettavien infektioiden käsittelyssä. Yhdysvaltojen Ravinto- ja lääkeaineiden tarkastusviraston antibioottiosaston päällikkö, tri Henry Welch, ilmoitti uuden lääkkeen olemassaolosta Washingtonissa parhaillaan pidettävässä kokouksessa, johon ottaa osaa lääkäreitä maailman eri puolilta. Hän mainitsi sen aloittavan uuden aikakauden antibioottien historiassa.

Pohjolan väen vanhainkodista

Golden Manor'issa ("kultaisessa kartanossa"), Timminsin television (näköradion) miljoona dollaria maksaneen lähetysaseman CFCL-No. 6 varjossa: Entisaikojen surkeankuuluisiin "vanhainkotelhin" Euroopassa ja täällä mantereella tutustuneet hämmästyvät täydellisesti nähdessään Canadan johtavan kunnia-aseman nykyaikaisimpien k a n s a n valtaisen, kristillisen yhteiskunnan nerontuotteissa tällä kansanhuoltoalalla. Nuoressa Canadassakin Timminsin "Kultainen Kartano" lienee alallaan huippusaavutus kansakunnan yhteisymmärryksen ja tehokkaan yhteistoiminnan alalla niiden vapaaehtoiseksi tukemiseksi, jotka ovat antaneet tulevien sukupolvien tueksi elämänsä parhaat voimat Canadan kansakunnan valoisamman tulevaisuuden alttarilla.

Muutama piirto Pohjois-Ontarion kulta-alueen suomalaisen käytännöllisistä havainnoista tänään ja tulevaisuuteemme tähdäten. Näinä laitoksen toiminnan alkuaikoina on tämän upean lepokoti-hoitolan asukkaina olleet mm. seuraavat suomalaiset: Mini Aalto, Sanna, Karl, Jack Mäki, Kalle Mäki, Aitola ja pastori Arvi I. Heinonen. Odottajien luettelossa on myös muutamia suomalaisia.

Laitosta tarkastamassa ja suomalaisia asukkaita tervehtimässä ovat käyneet m.m. seuraavat suomalaiset: Tampereen Hiippakunnan piispa Elis Gulin, Suomesta; Juho E. Bontinen; Viktor ja Aili Koski; mr. ja mrs. Niilo Hursti; mr ja mrs. Eino Aaltonen; Tilda Järvi, Hilma Luoma, Olga Asikainen ja sisarensa Lyyli; mr. ja mrs. Lauri Rasula; mr. ja mrs. Aarne Koski ja lapset; mr. ja mrs. K. Lakanen ja tytär; mrs. Laura Helin; mr. ja mrs. Olavi Pietilä ja Hilma Pietilä; Hanna Mäki, Irene Kivi, Frank Alanen, Lempi Pihlaja, Anton Kavoluoma, mrs. ja mrs. Ruben Peterson ja lapset; mr. ja mrs. Kauko A. P. Heinonen ja lapset; Olga Peltoniemi, Kusti Bontinen, mr. ja mrs. Karjanneva, mr. ja mrs. Toivo Kanerva; Helmi Heino, Antti Pesonen, mr. ja mrs. Nestor Riihinen; mr. ja mrs. Victor Salomaa; pastorit Kaipainen, Yrttimaa ja Korhonen; Nelma Sillanpää; mr. ja mrs. Sam Mäki, y.m.

Toivomme, että monet suomalaiset kaikkialta Pohjois-Ontarion kulta-alueelta käyvät tarkastamassa tätä uudenuutukaista yhteistä "kotia" ja tervehtimässä sen suomalaisiakin asukkaita. Vierailijoiden vastaanottoajat ovat: kaikkina arkipäivinä ja sunnuntaisin klo 2-4 iltapäivällä ja 6-9 illalla. Viimeksimainittuna aikana on vapaa näköradio-näytös vastaanottosalissa. Tervetuloa tutustumaan "Kultaiseen Kartanoon" ja sen asukkaisiin. — A. I. H.

Unkarista 106 olympialaisiin

Budapest. — Unkari lähettää 106 aktiivista osanottajaa Melbourneen. Heistä 18 on yleisurheilijaa, 25 uimaria ja vesipoolonpelaajaa, 2 nyrkkeilijää, 18 miekkailijaa, 9 voimistelijaa, 4 nykyaikaiseen viisotteluun osanottavaa, 5 ampujaa, 4 soutajaa, 13 kanootinmelojaa ja 8 painijaa.

Hinnat nousevat yhä Suomessa

Helsinki. — Elintarvikkeiden hinnat ovat jatkuvasti hiljaisessa noussussa ja miltei päivittäin tai ainakin viikottain joutuvat perheenemännät toteamaan saavansa maksaa korkeamman vähittäishinnan tästä ja tuosta tarvikkeesta kuin aikaisemmin. Eräiden suurten keskusliikkeiden taholta saatujen tietojen mukaan on kauraryynien hinnan kohdalla parin kolmen viime päivän kuluessa tapahtunut 5—6 markan liike ylöspäin. Kauraryynipaketin hinta on nyt 89 markkaa, mutta vain muutama päivän sitten se vielä maksoi 83 markkaa. Pakettikauraryynien osalta siis 6 markan hinnannousu. Irralliset kauraryynit maksoivat aikaisemmin 68 markkaa, mutta nyt 73 markkaa kilolta, joten korotus on 5 markkaa. Myös perunajauhojen hinta on parin viimeviikon säteellä noussut kokonaista 10 markkaa kilolta. Kerrotaan myös, että suunnitellaan virvoitusjuomien hinnan nostamista lähitulevaisuudessa 5 markalla.

Hintojen "vakauttaminen" jatkuu yhä edelleen eikä toista päätä tässä asiasta ole toistaiseksi nähtävissä.

Bensiinille sama hinta koko maassa

Helsinki. — Eduskunnan kulkulaitosvaliokunta on käsitellyt kansandemokraattien vuonna 1955 tekemän aloitteen moottoripolttoaineiden hintojen tasoittamiseksi koko maassa. Valiokunta on todennut, että bensiinin hinta on Helsingissä 42 markkaa litralta, Oulun korkeudella 46 markkaa ja Ivalossa jo 48 markkaa litralta. Torstaina antamassaan mietinnössä valiokunta ehdottaa, että hallitus selvityttäisi mitä mahdollisuuksia on tasoittaa moottoripolttoaineiden hinta eri osissa maata. — DLP

Moens ei mene olympialaisiin

Bryssel. — 800 metrin maailmanennätysmies (1.45,7) Roger Moens ei voi mennä olympiakisoihin karsintakilpailuissa saamansa jalkavian takia.

Hauska näytelmä ja vierailuja tulossa

Port Arthur. — Vieläkin huomautan, että jokainen muistaa sen, jotta lauantaina, marraskuun kolmantena päivänä esitetään 16 Bay St. haalilla erikoisen hauska näytelmä ja samalla uutuus meille, sillä tätä näytelmää ei ole täällä aikaisemmin esitetty. "Päivä perijättärenä" näytelmän esitys alkaa kello 8.30 illalla ja sisäänpääsy on aikuisilta 65c etukäteen ja 75c ovella. Lapsilta peritään 25c.

Varatkaa ajoissa lippunne, että ei kenenkään tarvitse palata ovelta takaisin. Lippuja on saatavana yksityisiltä ja Vapaudesta sekä Osuusliikkeestä.

En voi erikoisesti mainita näytelmän sisältöä ja ei se mielestäni ole tarpeellistakaan, mutta sen sanon, että siinä tapahtuu naurettavia yllätyksiä, että jolloinkin eivät tiedä itsekään, että kuka on mikä, sillä piiasta tulee kätilö, ylioppilaasta piika ja monia muita kommelluksia. Mutta näette kuin saavutte katsomaan.

• • •

"Kaiku" kuoro on päättänyt tehdä vierailun Kaministiquiaan ja se tulee esiintymään siellä CSJ:n Kämin osaston haalilla marraskuun 11 pnä. Kuorolaiset varmaan tulee esittämään hyvin arvokasta ohjelmaa joten nyt teille kämiläiset on tullut tilaisuus olla läsnä arvokkaassa tilaisuudessa. Kaiku kuoromme on saanut aina hyvän nimen ja varmaan se nytkin takaa sen, että ohjelmassa ei puutu arvokkuus. Siispä täyttäkää Kämin haali ääriä myöten täyteen marraskuun 11. päivänä. Olkoon myöskin sanottu vielä, että meidän naisten käsityökerhon jäsenistä osa tulee vierailemaan Nolalun haalilla lokakuun 27 päivänä ja he tulevat siellä esittämään monenlaista ohjelmaa josta voi muun ohjelman yhteydessä mainita hauskan yksinäytöksisen näytelmän "Akkavalta". Saapukaa silloin nolalulaiset ja ympäristön väki viettämään hupaisa hetki ja voidaan pistää lopussa tanssiksikin jos jää aikaa.

• • •

Marraskuun 17 pnä on meillä haalilla 316 Bay St. näyttämökomitaen järjestämät tanssiaiset johon myydään lippuja rajaton määrä jo etukäteen ja varat mitkä näillä tansseilla saadaan aiotaan käyttää näyttämömme puvuston ja kaluston kunnostamiseksi.

Toivomme, että annatte kannatuksen näille tansseille ostamalla lippuja jo etukäteen. Lippujen hinta on vaan 5c 25c ja oikeuttaa ne sisäänpääsyn ja samalla saamaan kauniin ovipalkinnon.

Myöhemmin vielä lisää näistä tanssiaisista. — TAS.

"Pohjoisnapa 5" on purettu

Moskova (SIB) — Lokakuun 8 p Neuvostoliiton jäälautta-asemalla "Pohjoisnapa — 5" laskettiin lippu ja tieteellinen tutkimusretkikunta siirtyi mantereelle.

Retkikunta toimi tällä asemalla puolitoista vuotta, 6 viime kuukauden aikana jäälautta, on kulkenut yli 800 km. Tiedemiehet tutkivat Pohjoisjäämerellä ilmastoa, merivirtoja, pohjamuodostusta jne.

Pohjoisjäämerellä toimii edelleen kaksi tutkimusasemaa, "Pohjoisnapa — 4" ja "Pohjoisnapa — 6". Lisäksi tutkimuksia suorittavat yli 100 mantereella olevaa säähavaintoasemaa, tähtitieteelliset laitokset sekä sadat liikkuvat tutkimusretkikunnat.

VAPAUS ON SAANUT 59 UUTTA TILAUSTA

Beaver Lake ja Tarmola täyttävät viikon vaihteessa osuutensa uusien tilausten hankinnassa.

Kaikkiaan tuli viikon vaihteessa 13 uutta tilausta, joista 11 puolen vuoden ja 2 koko vuoden tilauksia. Tähän asti mennessä on siis saapunut 59 uutta tilausta tavoitteen ollessa 250 uutta tilausta.

Nyt saapui tilauksia seuraavasti:

Hilda Huhtanen 1, Eino Lehtola 1 ja V. Hurnasti yksi, yhteensä Sudburysta 3 uutta tilausta. Sudburysta tullut kaikkiaan 6.

Niko Piispanen 1, ja Tilaaja 1 uusi tilaus, yhteensä 2 uutta tilausta ja Beaver Laken osuus tuli kerralla täyteen.

Matti Heiska, Torontosta 1 — Torontosta on tullut nyt 6 uutta tilausta.

Tilaaja Beardmore, 1 uusi tilaus.

A. T. Hill, Port Arthurista, 1; yhteensä Port Arthurista tullut 12 uutta tilausta.

Tyyne Järvi, Tarmolasta, 1 uusi tilaus ja osuus tuli täyteen.

Emil Hankila, South Porcupinesta, 2 uutta tilausta — sieltä on tullut 5 uutta tilausta osuuden ollessa 9.

Tilaaja, Beardmoresta, 1 uusi tilaus.

A. Laari, St. Catharinesista 1 uusi tilaus.

Kuukauden kestävästä levitysryntäysajasta on viikko kulunut ja tavoitteesta on hankittu miltei yksi neljännes. Onko, jokin hyvä, teidän paikkakunnallanne, tehty kaikki voitava levitysryntäyksen onnistumisen hyväksi?

Vedet jäätyvät jo Inarissa

Helsinki. — Ensimmäiset ilmoitukset vesistöjen jäätymisestä ovat saapuneet Hydrografiseen toimistoon. Inarissa on Nellinvuono nyt kokonaan jääpeitteessä, jonka se sai jo t.k. 8 pnä. Ensi kerran siellä esiintyi jäärilettä t.k. 3 pnä, mutta se rikkoutui osittain päivän kuluessa.

Liberiakin mukaan

Melbourne. — Vuoden 1956 olympian kisoissa on ennätysmäärä kansakuntia mukana. Liberia ilmoittautui sähkeitse torstaina ja näin ollen 73 maata lähettää joukkueen kisoihin.

Gasoliinin hintaa korotettu Britanniassa

Lontoo. — Viime viikolla ilmoittivat Shell Mex ja British Petroleum, että ne ovat kohottaneet gasoliinin ja dieselöljyn hintoja. Lausunnossa selostetaan, että nämä hintakorotukset johtuvat kuljetus- ja jakamiskustannusten noususta.

Opettajat suunnittelevat joukkoeroamista

Montreal. — Englanninkieltä puhuvat katoliset opettajat Montreallissa suunnittelevat joukkoeroamista kouluvuoden päätyttyä, tiedoitettiin täällä viime viikon lopulla. Opettajat äänestivät tästä, mutta lopullisesti he päättävät siitä seuraavassa kokouksessa.

Opetajia, jotka kuuluvat Federation of English Speaking Catholic Teachers of Montreallin, on kaikkiaan 400. Tältä järjestöltä riistettiin oikeuden päätökseltä v. 1949 lakon aikana opettajien edustusoikeus. Nyt valittavat nämä opettajat, että Quebecin työsuhdelautakunnalta he eivät ole saaneet oikeudenmukaista kohtelua.

Samalla nämä opettajat valittavat, sitä että he eivät saa samaa palkkaa kuin mitä saavat Montrealin protestanttisten koulujen opettajat.

PETER A. VESA

B. A., LL. B.

Barrister, Solicitor, Notary

SUOMALAINEN LAKIMIES

GE. 3392

1028 Danforth Ave., Toronto

Syvällä surulla ja kaipauksella ilmoitamme, että puolisoni ja äitimme

JENNY ELINA MÄKI

(o.s. Alstrom)

nukkui kuolon uneen sydänhalvauksen kohtaamana kotonaan South Porcupinessa, Ontariossa, lokakuun 9 pnä 1956.

Hän oli syntynyt Merikarvian Ylikylässä, Suomessa, huhtikuun 4 p. 1884. Hän tuli Suomesta toisen kerran tähän maahan v. 1929.

Vainaja haudattiin lokakuun 12 pnä Tisdalen hautausmaahan South Porcupinessa.

Lähinnä jäi suremaan hänen puolisonsa John, tyttäret, Ellen Savijärvi, South Porcupine, Ont. ja Meimi Johnson, Peterborough, Ont. sekä yksi poika, Olva John, South Porcupine, Ont. ja muita sukulaisia ja tuttavia tässä maassa, Yhdysvalloissa ja Suomessa.

Yhdessä kuljimme maisen matkan,
nyt yksin elon iltaa jatkan,
Sinä ensin saavutit määrän pään,
minä vielä hetkeksi tänne jään.
Miehesi John.

Kärsit hiljaa, nukuit hiljaa,
sydän sairas loppuun löi.
Päättyi vaivas, jota kannoit
kärsivästi päivin, öin.
Tyttäresi Meimi
Poikasi Olva

Apua hakemaan ehtinyt en.
Olit siirtynyt sinne,
missä aina on rauha,
missä väsynyt levon saa.
Anne.

KIITOS

Sydämellinen kiitos ystäville ja tuttaville, jotka olivat niin suurilukuisina saattamassa rakasta vaimoani ja äitiämme viimeiseen lepoonsa. Kiitos kukista, seppeleistä ja osanotosta surumme sekä kaikesta avun annosta surumme aikana. Kiitos myös kantajille.

JOHN MÄKI JA LAPSET

UUSI HOME LINJAN LIPPULAIVA

S. S. "HOMERIC" noin 26,000 tonnia

ENSIMMÄISEN KERRAN MONTREALISTA MARRASK. 11 P

Pikapalvelu LeHavre'en, Ranskaan ja Southamptoniin, Englantiin kestää ainoastaan 6 päivää.

Ensi kevät- ja kesäkauden kulkuvuorot Montrealista ja Quebecista:

*Huhtikuun 24 p.
Toukokuun 12 p.
Toukokuun 29 p.
Kesäkuun 15 p.
Heinäkuun 2 p.
Heinäkuun 18 p.
*Montrealista

HOME LINES

Tehkää paikkatilauksenne osoitteella:

VAPAUS TRAVEL AGENCY

P. O. BOX 69 SUDBURY, ONT.

LUOKITELLUT ILMOITUKSET

MYYMÄMIES HALUTAAN

JORDAN HOME FREEZER MYYNTEJÄ varten. Tarmokas mies voi ansaita yli $100 viikossa. Osa- tai täysiajalla toimivia myymämiehiä. Täytyy osata puhua suomen- ja englanninkieltä. Myös tila aktiiviselle myyjättärelle. Tiedustelkaa: Local Packers, 136 Notre Dame St., Puhelin OS. 3-2449, Sudbury. (18-23)

HALUTAAN

HETI APULAISKOKKI LAURI TÄHTISEN metsäkämpälle Reganissa. Lähemmin: Sulo Heino, Kuluttajat ruokala, 104 Elm St. W., Sudbury.

LÄÄKÄRI JA KIRURGI
DR. L. HOOEY
Puh. OS. 3-3695 Kotiin OS. 5-6729
Medical Arts rakennuksessa
260 Cedar St., Sudbury

Dr. E. LAPPA
HAMMASLÄÄKÄRI
SUDBURY CLINICISSA
130 Elm St. E. Sudbury
Vastaanottotunnit 9 ap— 5ip.
Puhelin OS. 3-7181
jälkitunteina OS. 4-3387

HOLLANDIN KUKKASIPULEJA
SUORAAN HOLLANDISTA
Tulppaaneja, keltanarsissia, narsissia ja krookuksia
LOUGHEED FLOWER SERVICE
Puhelin OS. 3-9596
60 Eyre St. S, Spruceen Kulmassa
KAUPUNGILLA
Durham ja Larch kat. kul.
Sudbury

LÄÄKERESEPTEJÄ
täytetään huolella — 24 tunnin palvelus
VAPAA RESEPTIKULJETUS
Sudburyssa ja McKimissa
Tuokaa reseptinne meille
SHAW'S PHARMACY
REXAL APTEEKIT
400 Montague St., Sudbury
Puh. OS. 3-6023 iltasin OS. 3-7628
UUSI KAUPPA
1832 McFarlane Lake Road
Caswellin vieressä, Lockerby

Drink
SunCrest
ORANGE
Se nautintorikas
VIRVOKEJUOMA
Hyvää yksin tai seurassa
SUPERIOR BEVERAGES LIMITED
PUHELIN OS. 4-4313
305 Albinson St. Sudbury

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

Sudburyn naisten kerhon kerhoilta tänään Hilja Smithin kodissa, 469 Haig St., Sudbury. Tilaisuus alkaa kello 7.30 illalla ja miehet ovat myös tervetulleita.

Lockerbyn naisten kerho kokoontuu Pöntiöllä tänään kello 7.30 illalla. Miehet ovat myös tervetulleita.

Finnish-haalin lainakirjasto on avoinna keskiviikkoisin kello 7.30—8.30 Kirjoja lainataan maksutta kaikille.

Sävel-kuoron harjoitukset Finnish-haalilla keskiviikkona kello 7.30 illalla.

Bingoa pelataan Finnish-haalilla torstaina alkaen kello 7.30 illalla.

Naamiohuvit Beaver Laken haalilla lauantai-iltana. Soitosta huolehtii Niilo Basto ja kump.

Naamiotanssit Wanupin haalilla lauantaina alkaen kello 9 illalla. Kinnunen ja kump, huolehtii soitosta.

Työn Puiston sauna on avoinna keskiviikkoisin, lauantaisin ja sunnuntaisin kello 1—11 i.p.

Wanupin haalilla naamiotanssit ensi lauantai-iltana

Wanupin haalilla on ensi lauantai-iltana, lokakuun 27 pnä hauskat naamiotanssit alkaen kello 9. Väinö Kinnunen ja kump. huolehtii soitosta.

Tanssiyleisöä kehoitetaan pukeutumaan naamiopukuihin näitä tansseja varten. Parhaiden naamioituille jaetaan palkintoja. Siellä tulee varmaan olemaan paljon hauskaa sillä näissä vuotuisissa tansseissa on aina saanut nauraa kupeet kipeäksi. Kaikki ovat tervetulleita. — H.

Heino's Grill
MAUKASTA RUOKAA KOHTUULLISIN HINNOIN
Puh. OS. 5-7725
6 Beech St. W. Sudbury

Korusidoksia lahjakirjoiksi
KORU-KALEVALA
Kansalliseepoksemme Akseli Gallen-Kallelan somistamana loistopanoksena.
Nahkaselkäkansissa sid. $8.50
ALEKSIS KIVEN
Seitsemän Veljestä
Loistopainos nahkaselkäkansissa Somistanut Akseli Gallen-Kallela
Hinta $7.50
ALEKSIS KIVEN
Valitut Teokset
on sidottu kovlin nahkakansiin. Sidoksen selkä on varustettu kohokkein. Sekä kannessa että selässä on lukuisia vignettejä. Yläsyrjä kullattu. Hienossa kotelossa.
Hinta $8.50
Tilatkaa osoitteella:
VAPAUS PUBLISHING COMPANY LIMITED
Box 69 Sudbury, Ont.

Hardy-kaivoksella kaivostyöläisten mielenosoitus

Falconbridgen omistamalla Hardy kaivoksella oli viime viikon torstaina ja perjantaina kaivostyöläisten mielenosoitus. Työriitaisuus alkoi torstai-iltana, jolloin iltapäivävuoro kieltäytyi menemästä töihin. Mielenosoitus jatkui seuraavana päivänä, jolloin päivävuoro myös kieltäytyi menemästä töihin.

Mielenosoituksiin osallistuivat kaikki työläiset paitsi hissityöläiset, lämmittäjät sekä selläiset työläiset, jotka ovat olleet yhtiön palveluksessa vähemmän kuin kolme kuukautta ja eivät vielä nauti union turvasta. Kaivoksella on 200 kaivostyöläistä, joista suurin osa osallistui mielenosoitukseen.

Kaivoksen johtaja Harold North selosti, että miehet olivat protestoineet erään työläisen erottamista. Yhtiön taholta on selostettu ko. miehen jättäneen tehtävänsä ja kieltäytyneen menemästä takaisin tehtäviinsä. Asia on parhaillaan union ja yhtiön käsiteltävänä tavallisena työmaavalituksena.

Perjantaina yövuoro oli myös kieltäytynyt menemästä töihin, mutta lauantaina, jolloin kaivostyöläiset eivät tee työtä kaikki oli rauhallista Hardy-kaivoksella ja oorin käsittelylaitoksen työläiset olivat tehtävissään.

Mine-Mill union osasto 598:n johtajat eivät ole esittäneet selostuksia mielenosoituksen johdosta. Union ja yhtiön väliset neuvottelut uudesta työehtosopimuksesta ovat olleet käynnissä toista kuukautta ja maakunnan työdepartmentin odotetaan nimittävän sovittelulukunta työriitaisuuden ratkaisemiseksi.

Arnold Mänty loukkaantunut Blind Riverin uraanialueella

60-vuotias Arnold Mänty, joka asuu Nepahwin Avenuella Lockerbyssa, arvelee, että hän joutuu toipumaan kotonaan n. 2 viikkoa niiden vammojen johdosta, joita hän sai Blind Riverin uraanialueella viime torstaina.

Mänty oli työpäivän päätyttyä ollut kävelemässä Algom-Quirkekaivoksen porttia kohti tien vasentapuolta kun auto oli iskenyt häneen takaapäin. Onnettomuuden johdosta oli hän saanut pahoja vammoja vasempaan poskeensa sekä otsaansa ja vasen jalka oli myös loukkaantunut. Hänet kuljetettiin Dennison-kaivokselle tri Smithin luo, missä hänelle annettiin ensiapua. Sieltä Mänty kuljetettiin Blind Riverin sairaalaan, missä hänet tutkittiin muiden loukkauksien varalta.

Hän pääsi kotiutumaan perjantai-iltana ja joutuu olemaan sairaslevolla jonkun aikaa.

Autonohjaajaa Donald Larondea vastaan ei ole esitetty syytöstä, vaan on selostettu auringon sokaisseen hänet. Auton kerrotaan liikkuneen n. 10—15 mailin tuntinopeudella onnettomuuden sattuessa.

Mänty on ollut Hill-Clark yhtiön palveluksessa rakennustöissä Blind Riverin uraanialueella.

Finnish-haalilla pelataan bingoa torstaisin

Äsken pidetyssä CSJ:n Sudburyn osaston eri elinten johtokuntien ja komiteain yhteisessä kokouksessa päätettiin Finnish-haalille järjestää bingotilaisuus joka torstai-ilta, koska haalilla on tällä kertaa vielä useita vapaita iltoja.

Nämä bingotilaisuudet tulevat siis jatkumaan toistaiseksi ja Sudburyn alueen väestöä kehoitetaan käyttämään tilaisuutta hyväkseen. Ilta kuluu haalilla hupaisassa toveriseurassa, missä bingon lisäksi on tilaisuus seurustella ja nauttia kahvitarjoilusta.

Torstai-illan järjestelyistä huolehtivat henkilöt kertovat, että tilaisuuteen tullaan hankkimaan joitakin tavallista arvokkaampia voittoesineitä. Vapaaehtoiset lahjoitukset ovat myös tervetulleita.

Siis torstaina alkaen kello 7.30 Finnish-haalilla pelataan bingoa.

Rikkisavun polttama alue on saatu uudelleen vihreäksi

Kesällä vuonna 1955 Incon taholta kokeilumielessä kylvettiin kauraa, ruohoa ja apilaa Copper Cliffin lähellä maantie 17 viereiselle savualueelle, missä moneen vuoteen ei ole ollut kasvullisuutta. Siemenseos menestyi niin hyvin, että seuraavana vuonna kylvettiin huomattavasti laajempi alue ja tällä kertaa maantie No. 17 varrella on molemmin puolin seos menestynyt hyvin. Puita on myös kokeiltu samalla alueella mutta tässä vaiheessa on vielä vaikea sanoa kuinka ne tulevat menestymään. Alueelle on istutettu haapoja, vaahteria ja jalavia.

Incon kokeilut ovat menestyneet niin hyvin, että Sudburyn kaupunki on päättänyt siementää useita kaupungin sisällä sijaitsevia kallioisia alueita, mistä kasvullisuus on hävinnyt kokonaan.

Uskon, että olemme vihdoin ratkaisseet unio-ongelman

"Punahousut" tulee Sudburyyn

Useimmilla paikkakunnilla Ontariossa esitetty filmi "Punahousut" tulee pian Sudburyn alueelle. "Punahousut" on Suomi-Filmin valmistama täysimittäinen filmi. Tämän sotilasiloittelun ohjauksesta on huolehtinut Ilmari Unho ja pääosissa esiintyvät Helena Kara, Tuulikki Paananen ja Kullervo Kalske.

Kuten nimikin osoittaa filmi kuvaa ratsuväkeä, joka on majoitettu erääseen kylään. Rakkausseikkailuja myös syntyy kun eräs neitonen keskeyttää ratsuväen rauhallisen marssin pysäyttämällä autonsa tielle heidän eteensä.

Ensimmäinen esitys Sudburyn alueella tapahtuu Sudburyssa Finnish-haalilla lokakuun 30 pnä, sitä seuraa esitys Wanupissa seuraavana päivänä ja Beaver Lakella marraskuun 1 pnä. Kaikki esitykset alkaa kello 8 illalla. Aikuisilta peritään 75 senttiä sisäänpääsynä ja lapsilta 25 senttiä.

Pääfilmin lisäksi Sudburyn alueella tullaan esittämään värifilmi T UL:n 4 liittojuhlilta.

Ensio Wuori ollut sairaalassa keuhkokuumeen johdosta

Ensio Wuori Lockerbysta joutui viettämään viime viikon Sudbury Memorial sairaalassa keuhkokuumeen johdosta. Lääkäri määräsi hänet sairaalaan viime viikon maanantaina, kun lääkäri totesi useita viikkoja kestäneen nuhan aiheuttaneen keuhkokuumeen.

Hänen odotetaan pääsevän kotiutumaan sairaalasta tänään.

John Wiinikka joutui sairaalaan

Beaver Lakella ja ympäristöllä hyvin tunnettu John Wiinikka-joutui selkävian johdosta hoidettavaksi Sudbury General sairaalaan. Hän on neljännellä lattialla huoneessa numero 419. Käykääpä ystävät ja toverit Jussia tervehtimässä. Toivomme Jussille pikaista tervehtymistä ja pääsyä jälleen kotiin ja toimiin. — N

Mies tuomittiin vankilaan raiskauksesta

Sudburyn syyskäräjillä valamiehistö viime perjantaina harkittuaan asiaa puolitoista tuntia havaitsi 46-vuotiaan Wilfred Newmanin Biscotasingista syylliseksi raiskaukseen.

65-vuotias intiaani nainen mrs. Julia Sheckimeck myös Biscotasingista syytti, että Newman oli raiskanut häntä hänen kodissaan viime helmikuussa.

Langettaessaan tuomion tuomari R. A. Danis selosti, että tuomio olisi muuten ollut paljon ankarampi, mutta valamiehistö oli ehdottanut armoa. Tuomari määräsi Newmanin 4 vuodeksi vankeuteen.

14-v. polkupyöräilijä kuoli yliajon johdosta Falconbridgen tiellä

Joseph Rheal Tremblay New Sudburysta kuoli perjantai-iltana niiden vammojen johdosta, joita hän sai kun kulkiessaan polkupyörällään Falconbridgen tiellä, auto oli iskenyt häneen. Silminnäkijät selostivat, että tämä 14-vuotias nuorukainen oli kello 11 illalla ajanut polkupyörällään väärää puolta tietä. Onnettomuus oli tapahtunut kun Robert Stone oli alkanut ohittamaan hänen edessään olevaa autoa. Stone selosti, että hän ei nähnyt Tremblaya ennenkuin hän oli toisen auton vieressä, jolloin hän ei voinut välttää iskemästä polkupyöräilijään.

Pojalle annettiin ensiapua onnettomuuspaikalla ja hänet siirrettiin viipymättä St. Josephin sairaalaan, missä todettiin hänet kuolleeksi. Hänen vanhempansa mr. ja mrs. Fred Tremblay asuvat Emily-kadulla New Sudburyssa.

Neelon-Garsonin poliisilaitos tutkii onnettomuutta.

Milliken uraaniyhtiö siirtynyt Rio Tinto yhtiön haltuun

Rio Tinto Mining Company of Canada, jolla on Blind Riverin uraanialueella useita kaivoksia on ottanut haltuunsa Milliken Lake Uranium Minesin omaisuuden. Rio Tinto-yhtiön kerrotaan ostaneen kontrolloivan osan Milliken-yhtiön osakkeista.

Kehitystyöt keskeytettiin Milliken-kaivoksella kaksi kuukautta sitten kun yhtiön taloudellinen asema joutui sekavaksi. Siihen aikaan selostettiin, että yhtiö tarvitsee n. $25,000,000 uraanin jalostuslaitoksen rakentamiseksi. Milliken-yhtiöllä on liittovaltion omistaman Eldorado-yhtiön kanssa sopimus $77,935,000 arvoisen uraanin myynnistä.

Milliken-yhtiön valtaukset sijaitsevat Rio Tinto-yhtiön Northspanin valtauksien vieressä.

Säätietoväline kadoksissa Pohj.-Ontariossa

University of Minnesotan edustaja M. Wolfgraw selosti Sudburyssa viime viikolla, että yliopisto on valmis myöntämään korvauksen sille henkilölle, joka löytää ja lähettää takaisin yliopistolle erään säähavaintovälineen, jonka arvellaan laskeneen johonkin Pohjois-Ontarioon.

Tämä säätutkimuspallo, joka on varustettu tutkimuskojeilla, vapautettiin Minnesotan yliopistolla viime viikon tiistaina. Saman päivän iltana oli Sudburyssa havaittu valon liikkuvan taivaassa ja sen todettiin olevan kadoksissa oleva tukimuspallo, joka oli varustettu valolla sekä radiolla. Lentäjä M. Wolfgraw, laskettuaan Sudburyyn tiistai-iltana kertoi, että hän oli lentokoneella seurannut palloa useimman tunnin ajan, mutta kun hän oli joutunut laskemaan Sudburyn lentokentälle, hän ei enää löytänyt sitä. Pallon kojeet oli järjestetty niin, että se räjähti keskiviikkoaamuna kello 6.30 ja kojeet putosivat maahan laskuvarjon avulla.

Wolfgrawn oli määrä lentokoneellaan seurata palloa kunnes se räjähtää ja periä maahan laskeneet kojeet. Wolgraw selosti, että olisi varsin tärkeä, että pallo löydettäisiin, koska siinä olevat kojeet antaisivat varsin tärkeitä tietoja säätutkimuksia varten.

Hän selosti, että yliopisto on valmis myöntämään korvauksen, jos joku löytää pallon ja korvauksen suuruus riippuu siitä kuinka paljon työtä se aiheuttaa löytäjälle. Hän selosti pallon koneiston olevan hankala käsitellä, mutta että yksi henkilö jaksaa sen kantaa.

Pallo on varustettu ohjeilla, joita löytäjän tulisi seurata sen palauttamisen suhteen.

Sudburyn alueen uusin yhdyskunta kehittynyt nopeasti

Sudburyn alueen uusin yhdyskunta on Improvement District of Onaping, joka käsittää Falconbridge yhtiön omistaman Hardy-kaivosta ympäröivän alueen. Tällä uudella yhdyskunnalla ei ole täydellistä kunnallista asemaa, vaan hallituksen taholta on sille nimitetty kolme miestä käsittävä valtuusto. Puheenjohtajana toimii Hardy-kaivoksen konttorin johtaja E. G. Jarvis ja Neelon-Garsonen entinen kunnan kirjuri toimii sihteeri-rahastonhoitajana. Kunta perustettiin vuoden alussa.

Alueella on ollut varsin vilkasta toimintaa, mikä johtuu pääasiassa Falconbridgen laajennustöistä, joihin tarkoituksiin on käytetty $27,000,000.

Viiden vuoden kuluessa on Onapingin väestö lisääntynyt yhdestä perheestä 144:ään. Asukasluku on tällä kertaa 880. Suurin osa asukkaista asuu yhtiön omistamissa rakennuksissa, joita alettiin rakentamaan 5 vuotta sitten.

Onaping sijaitsee n. mailin itään Levackista.

Sudburyssa kaivetaan oja ojan päälle

Viime keskiviikkona Sudburyn kaupungin pormestari Joe Fabbro määräsi kaupungin vesilaitoksen työt keskeytettäväksi Laforest Avenuella. Pormestari selosti, että hän oli määrännyt työt keskeytettäväksi kun hän sai tietää, että kaupungin yleistentöiden departmentti aikoo joulukuussa rakentaa samalle kadulle katuviemärit. Vesilaitoksen taholta oli alettu kaivamaan ojaa vesijohtoja varten.

Jos pormestari ei olisi töitä keskeyttänyt, heti sen jälkeen kun vesilaitoksen taholta olisi saatu työt valmiiksi, olisi yleistentöiden departmentin toimeste kaivettu kadulle toinen oja. Pormestari on ilmaissut toivomuksenaan, että vesilaitos ja yleistentöiden departmentti suunnittelisivat tehtävänsä yhteisesti ja rakentaisivat vesi-ja viemärijohdot samanaikaisesti samaan ojaan, mikä tulisi huomattavasti halvemmaksi.

Sudburyn kaupungin virkailijoita on usein arvosteltu moisesta toiminnasta kun eri jaostot toimivat itsenäisesti. Vuosien kuluessa on usein tapahtunut niin, että katu on revitty auki kolmekin kertaa muutaman kuukauden kulessa, vaikka yhteistoiminnan avulla työt olisi voitu suorittaa samanaikaisesti ja huomattavasti halvemmalla.

Laforest Avenuella yhteistoimintaa pidetään varsin edullisena, koska pehmeän maaston johdosta kaivin työt tulevat tavallista kalliimmaksi.

Vesilaitoksen johtaja R. H. Martindale on selostanut, että hän on kuullut yleistentöiden departmentin suunnitelmasta rakentaa kadulle katuviemärit, mutta ei ole nähnyt piirustuksia suunnitelmista. Yleistentöiden departmentissa ei oltu lainkaan tietoisia vesilaitoksen suunnitelmista siitä huolimatta, vaikka vesilaitos oli yleistentöiden departmentilta vuokrannut työtä varten kaivinkoneen.

Pormestari Fabbro on määrännyt kummankin jaoston johtajat neuvottelemaan yhteistoiminnan mahdollisuuksista.

Suuri sahalaitos paloi Sultanissa

Viime lauantaina puolenpäivän aikaan J. J. McFaddenin omistama suuri sahalaitos Sultanissa tuhoutui täydellisesti tulipalossa.

Työt oli pysähdyksissä päivällistuntia varten kun liekit havaittiin ensiksi lämmityshuoneessa kello 12.10 i.p. Liekit levisivät niin nopeasti, että lämmittäjällä Xavier Bourgonilla oli aikaa puhaltaa sahalaitoksen pilliä kolme kertaa en nenkuin hänen oli paettava liekkejä. Tulipalon johdosta pilliä tavallisesti puhalletaan 10 kertaa. Puolen tunnin kuluttua oli tulipalo tuhonnut koko laitoksen.

Sammutustyöläiset onnistuivat pelastamaan vain höyläyslaitoksen, sahalaitoksen toimiston, ruokailuhuoneen sekä asuntorakennukset.

Sahalla on ollut n. 100 miestä töissä ja se on ainoa työpaikka Sultanissa, joten monet perheet voivat joutua taloudellisiin vaikeuksiin ennenkuin saha rakennetaan uudelleen.

McNaughton Lumber Company rakensi sahan vuonna 1926 ja myöhemmin Sheppard and Morse-yhtiö osti sen. Saha tuli McFaddenin haltuun vuonna 1946. McFaddenilla on myös sahalaitos Blind Riverilla.

Tulipalon syytä ei vielä tähän mennessä ole voitu todeta ja se voi olla vaikea saada tietoon, koska liekit levisivät niin nopeasti, että on vaikea sanoa missä kohdassa se alkoi.

Sultanin kylä joutuu olemaan ilman sähkövaloa ja painovettä, koska sahan sähkövoima-asema ja pumppulaitokset tuhoutuivat tulipalossa.

— Neljä jokaisesta Britanniasta valmistetusta kymmenestä kuorma-autosta myydään ulkomaille.

McKimissa ja Neelon-Garsonissa tarvitaan 2 uutta korkeakoulua 5 v. kulue

Keskeneräinen Nickel District Collegiate ei kykene tyydyttämään tulevaisuuden tarpeita

Vaikka Nickel District Collegiate (korkea koulu) on vielä keskeneräinen ja rakennustöiden odotetaan päättyvän vasta n. kuukauden kuluttua, uuden oppilaitoksen koululautakunnan kokouksessa viime viikolla oltiin sitä mieltä, että seuraavan 5 vuoden kuluessa on rakennettava kaksi uutta oppilaitosta McKimin ja Neelon-Garsonin tarpeita varten.

Pääopettaja Lewis Briggs arvioi, että koululaisten lukumäärä tulee ensi vuonna olemaan n. 1,325 ja seuraavana vuotena oppilaiden määrä tulee nousemaan 1,625:een. Tällä kertaa on näissä kahdessa kunnassa n. 1,000 korkeakoululaista, mikä merkitsee, että Nickel District Collegiatessa ei tule olemaan tilaa oppilasmäärän lisääntymiselle.

Useita viikkoja sitten koululautakunta päätti, että Lockerbyn tulisi rakentaa nk. Junior High School 7-9 loukkalaisia varten. Viime viikolla pidetyssä kokouksessa valtuudettiin koululautakunnan sihteeri Grant Boyce neuvottelemaan uuden oppilaitoksen rakentamisesta maakunnan opetusviranomaisten kanssa. Kokouksessa myös päätettiin kääntyä Sudburyn alueen suunnittelulautakunnan puoleen, että koululautakunta saisi sopivan paikan koulua varten pohjoiseen nykyisestä oppilaitoksesta, joka sijaitsee Minnow Lakella. Pääopettaja Briggsin arvion mukaan kolmas koulu on rakennettava viiden vuoden kuluessa, jolloin odotetaan koululaisten määrän nousevan 2,000:een.

Samaan kokoukseen oli saapunut joukko koululaisten vanhempia vaatimaan selostusta siihen kun yhdeksännettä luokkaa ei ole vielä kutsutut kouluun. Koululautakunnan taholta selostettiin, että rakennusurakoitsijoilta ei ole saatu vakuutuksia koska laitos tulee olemaan kaikinpuolin valmis, mutta on toiveita, että 9 luokka pääsee kouluun marraskuun puoliv[...] Koululautakunnan puheenjohta[...] A. Parker selosti, että urako[...] eivät ole voineet valmistaa r[...] nusta määräaikaan mennessä [...] vaikea sanoa, koska rakennu[...] tulee lopulliseen kuntoon. K[...] oli määrä valmistua lokaku[...] päivään mennessä.

Kaikki muut luokat ovat alk[...] opiskelunsa ja koulussa on [...] kertaa 498 oppilasta. Yhdeksä[...] luokan vastaanottaminen voi t[...] tua vasta sen jälkeen kun k[...] luokka-, työpaja-, laboratori[...] kotityöhuoneet valmistuvat k[...] kuntoon, koska kaikki huonee[...] vitaan yhtäaikaisesti näiden [...] laiden sijoittamiseksi. Yhdeksä[...] sä luokassa on noin 500 oppi[...]

Pääopettaja Briggs on vas[...] nut väliaikaisen opiskelun j[...] tämistä muualle opetusvaikeu[...] johdosta, koska korkeakoulus[...] oppiaineita varten on eri opet[...]

Briggs on sitä mieltä, että v[...] 9. luokka pääsee kouluun [...] marraskuussa, oppilaat eivät [...] kärsimään, vaan voivat ensi [...] den aikana saavuttaa sen mik[...] vajanaiseksi tältä vuodelta.

Sähkötyöt ovat eniten jä[...] koululla ja syyskuun loppuun [...] nessä oli vain 60 pros. sähkö[...] tehty. Tällä kertaa on näissä [...] 10 miestä ja koululla on kaik[...] 128 työläistä.

Jugoslavia ostaa lento[koneita] Neuvostoliitosta

Belgrad. — Täällä tiedoit[...] viime viikon lopulla, että Ju[...] vian lentolinja on ostanut Neu[...] liitosta kuusi lentokonetta ko[...] sia lentolinjoja varten. Tähän [...] ka Jugoslavia on käyttänyt am[...] kalaisia lentokoneita.

SYYSOSUUSTOIMINTA JUHLA
SAMPO HAALILLA
Sunnuntaina, lokakuun 28 pnä kello 7.30 illalla
HYVÄ OHJELMA — SUOMALAISIA FILMEJÄ Y.M.
Vapaa sisäänpääsy — Kahvitarjoilu
Sudburyn Suomalaisen Osuusmeijerin Valistuskomitea

ARVOKKAITA KIRJOJA VAPAUDEN KIRJAKAUPASSA

ALEXANDRE DUMAKSEN SUURTEOS
MONTE-CRISTON KREIVI
Kolme osaa: I osa 353 sivua, II osa 336 sivua, III osa 355 sivua
(Kaikki osat hienossa kotelossa)
Koko teoksen hinta sidottuna — ainoastaan $5.50
Monte-Criston kreivin ainoa täydellistä suomenkielistä laitosta elävöittävät kuvat romaanin mukaan tehdystä elokuvasta.
Sukupolvesta toiseen on Monte-Criston kreivi säilyttänyt asemansa kaikkien aikojen kuuluisimpana ja suosituimpana seikkailuromaanina ja myöhempään romaanitaiteeseen pysyvästi vaikuttavana mestariluomuksena.

Z. TOPELIUS:
VÄLSKÄRIN KERTOMUKSIA
Kolme suurta osaa — Hinta yhteensä sid. $6.50
Z Topeliuksen ikiviehättävä historiallinen romaani kahden suvu[n] kohtaloista ja ihmeellisestä kuninkaansormuksesta on jo monen mie[s]polven ajan ollut haluttua luettavaa.

HELLA WUOLIJOKI:
MINUSTA TULI LIIKENAINEN
243 sivua — Hinta sid. $3.00
Hella Wuolijoki lausuu tämän teoksensa esipuheessa mm.: "Tämä nidos yksinpuhelujani aikojen draamassa käsittää suunnilleen kymmenen vuotta elämästäni, vuodesta 1908 vuoteen 1918, ja vain yhden maailmansodan ja yhden vallankumouksen. Näiden kymmenen vuoden aikana irtaannuin vanhasta kotimaastani. Ne olivat elämäni raskaimpia murrosvuosia. Otin ankarasti osaa kahden kansan kohtaloon, kärsin niiden kaikki tuskat."
Muistelmiensa tämän osan alkupuolella tekijä paljastaa — hauskasti ja satiirisesti kertoillen — Niskavuori-näytelmien ympäristön ja niiden henkilöiden vastineet todellisuudessa.

ALEKSIS KIVI:
VALITUT TEOKSET
527 sivua — Hinta sid. $3.00
Seitsemän veljestä — Nummisuutarit — Kihlaus — Lea— Valikoima runoja.

LEO TOLSTOI:
YLÖSNOUSEMUS
517 sivua — Hinta sid. $3.00
Leo Tolstoin mahtava romaani. Kirjailija on siinä asettanut vastak[k]ain kaksi tekijää, ulkonaisen oikeuden saneleman lajn ja jokaise[n] ihmisen sisimmässä piilevän oikeudentunnon.

TRYGVE LIE:
RAUHAN PUOLESTA
424 sivua — Hinta sid. $5.50
Seitsemän vuotta Yhdistyneiden Kansakuntien pääsihteerinä.
Aikamme historian ja Yhdistyneiden kansakuntien kannalta jännit[tä]vintä ovat kirjoittajan kuvaukset niistä maailmanpoliittisista tu[...]lista, joiden heiteltäväksi velvollisuuksiaan täyttävä pääsihteeri vuosie[n] varrella joutui.

JOHN MASTERS:
RISTEYSASEMA
389 sivua — Hinta sid. $4.60
John Mastersin romaani yhdestä naisesta ja kolmesta miehestä o[n] samalla dramaattinen kertomus intialaisista, angloíntialaisista ja eng[...]lantilaisista; se on romaani rotujen, uskontojen ja eri persoonallisuuk[...]sien välisistä epätoivoisista ristiriidoista.

TILATKAA OSOITTEELLA:
VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.
BOX 69 SUDBURY, ONTARIO

JAMES H. DAVEY
KOKSIA - KOLIA - PUITA
Parhaimpaa öljyttyä strokeri-kolla
PUHELIN OS. 5-5647
177 Kathleen St. W. Sudbury

IKKUNOITA OVIA JA KEHYKSIÄ

Kohtuullisin hinnoin
Välitämme:
- Penelyte ja Barclay-levyjä — kaiken värisiä
- Vaneeri levyjä
- Lattian- levyjä — kaiken värisiä
- Saranoita, lukkoja
- Vernissaa ja maalia

"THIX JELLED" UUTUUS MAALIA
Ei tarvitse ohennusta, ei valu harjasta, ei haise pahalta. Kuivuu muutamassa tunnissa kovaksi ja pesua kestäväksi. Voidaan käyttää maalaamattomassa rappi-, puu-, sementti-, tiili-, seinälevy- ja paperi pinnassa. Gallona peittää 600 neliöjalkaa. Valikoima värejä.

SUDBURY PLANING MILL
D. G. Hromiak, omistaja
820 MARTINDALE RD., SUB. 4
PUH. OS. 5-6771
SUDBURY
Copper kadun alkupäästä ylös

Matkasuunnitelmissanne
SOITTAKAA OS. 5-5685
RITARI TRAVEL
Perustettu 1936
7 CEDAR ST. SUDBURY
"Huolettomia lomia"

Vakuutuksia tarvitessanne
SOITTAKAA OS. 5-5685
RITARI INSURANCE
Perustettu 1928
7 CEDAR ST. SUDBURY
"Päämäärä turvallisuutene"